SRDCE JE ŽIVOT

nadácia detského kardiocentra

ČASOPIS NADÁCIE DETSKÉHO KARDIOCENTRA

GENERÁLNY PARTNER DETSKÉHO KARDIOCENTRA

Treba sa báť anestézie?

COVID-19 a očkovanie u detí

Dražba umeleckých diel priniesla 55 tisíc €

Môžeme ovplyvniť školský výkon dieťaťa so srdcovou chybou?

Kompletná starostlivosť od narodenia po prechod do dospelosti

Podpora v nemocnici, ambulantnej starostlivosti aj v domácom prostredí.

Editoriál

Opäť tu máme jesenno-zimné číslo nášho časopisu, prostredníctvom ktorého vám radi prinášame zaujímavé a najmä potrebné informácie o našej práci, aktivitách a snahe pomôcť našim malým pacientom. Je pekné sledovať, ako sa pri kreovaní každého čísla vynárajú ďalšie a ďalšie pútavé témy, s ktorými sa chceme s vami postupne podeliť.

V aktuálnom vydaní sme si posvietili na témy o neuropsychickom vývoji detí s chybou srdiečka a prinášame vám aj príbeh našej malej bojovníčky Emmky, ktorá je už piaty rok zapojená aj do edukačného projektu „Žijem naplno".

Pre umeleckých „fajnšmekrov" tu máme rozhovory s renomovanými umelcami, ktorí venovali do dražby pre nadáciu svoje krásne diela a tiež ukážku fotografii z krásneho kalendára pre rok 2022. Azda najradšej vždy informujeme o tom, čo sa nám podarilo zakúpiť pre potreby Detského kardiocentra. Tentokrát je to nový imobilizér a dva defibrilátory.

Vďaka našim skvelým lekárom a ich článkom sa dozviete aj, či je vhodné očkovať deti proti vírusu Covid-19 alebo či sa treba báť anestézie.

Veríme, že aj posledné vydanie v tomto roku vám prinesie kopec pútavých a dôležitých informácií, ktoré pre vás pripravujeme veľmi radi.

Prajeme príjemné čítanie

Mgr. Art. Jana Kadlečíková
Šéfredaktorka

Obsah

Príbeh malej pacientky....4-6
Nové defibrilátory do DKC....7
Neuropsychický vývoj u detí....8-9
Monika Stupková o povolaní liečebnej pedagogičky....10-11
COVID-19 a očkovanie u detí....12-13
Vírus skrytý pod skratkou RSV....14-15
Profesorka Dolly Hansen - základy modernej kardioanestézie v SR....16-17
Kalendár Nadácie DKC a dražba umeleckých diel....18-20
Zaujímavé rozhovory s renomovanými umelcami....22-25
Treba sa báť anestézie?....26-27
Športový klub "Srdiečko" pre malých pacientov....28-29
Správcovská spoločnosť 365.invest - investovanie aj do zdravia....30-31
Spoločnosť Tempest a podpora Nadácie DKC....32
Nový imobilizér pre pacientov DKC....34
Mikuláš prvýkrát v novom pavilóne....35
Čo sa nám podarilo za posledný štvrťrok....36-37

Príbeh malej Emmky

Emmka sa narodila v roku 2013 v jedno slnečné sobotňajšie popoludnie. Pri periodických kontrolách na gynekologicko-pôrodníckom oddelení bolo vždy všetko v norme, teda v poriadku. Preto, keď manželka Emmku prenášala, neprikladali sme tomu žiadny vážny dôraz a okolie nás ako prvorodičov tiež upokojovalo, že je to bežný jav. Šok prišiel už počas pôrodu, keď mala Emmka nízke srdečné ozvy a musela ísť cisárskym rezom, po ktorom ju resuscitovali.

Po prevezení do inkubátora nám bolo oznámené, že pokiaľ zvládne prvé dve hodiny, bude to na dobrej ceste. Boli to najdlhšie dve hodiny v našom živote, ktoré zvládla. Sestrička pri kontrole zistila nízke saturácie, boli oslovení lekári z Detského kardiocentra, ktorí Emmku zobrali na vyšetrenie. Diagnóza znela: interupcia aortálneho oblúka a aortopulmonálne okno. Ako 5 dňová bola operovaná prvý krát. Operácia dopadla dobre, ale nemohli ju odpojiť od dýchacích prístrojov. Po ďalších vyšetreniach zistili zúženinu na prieduške, ktorá jej bránila samej dýchať. Prišli dve reoperácie, pri ktorých sa podarilo zúženinu čiastočne uvoľniť. V prvom mesiaci svojho života prekonala Emmka tri operácie, ktoré jej zachránili život. Prišli tri mesiace rehabilitácií a kontrolných vyšetrení. Výsledkom dlhého napojenia na prístroje bolo, že nejedla prirodzene, ale iba cez hadičku (sondu) a so zúženou prieduškou nevládala sama papať a piť. So zníženou imunitou a históriou srdcových operácií sme prvý rok života strávili väčšinou v nemocnici. Po kontrole na kardiológii sme boli opäť hospitalizovaní a hrozila nám štvrtá operácia srdiečka. Pri konzultácii s chirurgom sme sa dozvedeli, že by sa jednalo o kompletné zrekonštruovanie zatiaľ prevedených operácií. Prešlo už veľa času, ale slová, ktoré lekár vyslovil, počujem dodnes. Operácia, ktorá Emmku mala čakať ešte nie je ani v učebniciach. Po vzájomných dohodách sa operácia nekonala. Postupom času sme sa stali súčasťou Detského kardiocentra a zaujímala sa o nás aj Nadácia Detského kardiocentra. Súčasťou tímu úžasných ľudí, ktorí pomáhajú pacientom nielen v nemocničných priestoroch, ale aj v súkromnom živote.

Ako šiel čas od Emmkinho narodenia

Za Emmkou ma pustili po jej narodení, no bola umiestnená do inkubátora. Druhý deň mi manželka písala, že jej našli šelest na srdci, sestričke sa niečo nezdalo. Obvolal som známych a konzultoval som to. Vedeli sme, že ľudia so šelestom žijú celý život. Prišiel som na návštevu, moja žena bola na pôrodníckom oddelení a počul som jej plač. Nevedel som, čo sa deje. Otvorila dvere a povedala mi, že malá tam nie je. Previezli ju do Detského kardiocentra. Sestričke sa nezdalo, že by mala len šelest. Skontrolovala jej saturácie a zistila, že na nožičkách mala veľmi nízke. Bol tam nejaký problém a preto ju okamžite presúvali do kardiocentra. Stretli sme sa s kardiológom MUDr. Dinkom, ktorý nám povedal, že Emmka musí ísť okamžite na operáciu. Počas prvých konzultácií nám to pán doktor kres-

lil, vysvetľoval. Dali nám telefónne číslo, tak som mu volal. Povedal mi vtedy, že malá je v stabilizovanom stave, ale bez operácie to lepšie nebude. Na druhý deň sme sa presúvali na kardiologické oddelenie a znova som mu volal, ako sa má Emmka. Neuvedomoval som si, čo všetko sa deje. Nakoniec som si sadol s kardiochirurgom, ktorý nám povedal, čo nás čaká, čo sa môže stať. Ustáli sme to.

Tri operácie v priebehu krátkeho času

Operácie prebehli v krátkom slede v priebehu mesiaca. Dôležité tepny a žily má poprišívané ku chrbtici. Spredu má dve operácie a zboku má jednu jazvičku. Čo sa týka štvrtej operácie nie je ešte známe, sám chirurg povedal, že nevedia, do čoho by išli.

Na starosti nás mal MUDr. Záhorec a tomu sa niečo nepozdávalo. Povedal, že má problém s dýchaním. Nevedela papať. Navštevovali sme rôzne rehabilitačné zariadenia. Bolo nám zo začiatku povedané, že musí papať každé dve hodiny určitú dávku. Bola sondovaná. Vďaka bohu, že manželka je zdravotná sestra. Emmka mala priberať podľa tabuliek, ale videli sme, že nezvláda prijímať jedlo každé dve hodiny, nestíhala ho stráviť. Viac z nej išlo von ako dnu. Povedali sme si so ženou, že sa k tomu postavíme inak. Prestali sme sa pýtať, prečo sa to stalo, ale ako jej môžeme pomôcť. Vtedy sa to zlepšilo. Sondovali sme ju kdekoľvek, keď to bolo potrebné. To bol zlom, ktorý nám pomohol. Nezabudnem na prvý rohlík, ktorý zjedla.

Choré srdiečko bolo len jedným z vážnych problémov

Emmka má problém nielen so srdiečkom. Sme sledovaní aj na pľúcnom oddelení a má ešte aj putovnú obličku. Obličky sú zrastené, ale fungujú každá zvlášť. Prvý rok bol veľký a náročný zážitok. Tým, že sa jej pri operácii poškodili hlasivky, nebolo ju počuť plakať, so ženou sme sa pri nej striedali 24 hodín denne. Ale stálo to za to. Ako ju teraz vnímam, vidím, že je vidieť, ako je v niektorých veciach trošku pozadu v porovnaní s vrstovníkmi.

Ďalšie dieťa v rodine

Emmku sme pripravili na to, že potrebujeme jej pomoc, pretože príde nový súrodenec. Pomáhala nám s kŕmením, podávaním, s plienkami, s kúpaním, so všetkým. Zapájala sa a so sestričkou majú dodnes výborný vzťah. Zapojili sme ju ako tretieho rodiča. Čo sa týka druhej dcérky Ellky, išli sme na rôzne vyšetrenia. Boli sme aj u doktora Holáňa, ktorý nám urobil 3D ultrazvuk, či je všetko v poriadku. Našťastie bolo všetko ok.

Vzťah k Nadácii Detského kardiocentra

S pani Kadlečíkovou z nadácie sme sa prvýkrát stretli, keď nám zavolala, či by sme išli s ňou do telerána v TV Markíza a porozprávali náš príbeh. Následne sme sa stretávali na podujatiach, ktoré nadácia robila pre deti a zúčastňujeme sa ich doteraz. Pán doktor Záhorec nás tiež pozval k spolupráci s nadáciou pri natáčaní a fotení ku kampani na získanie 2% z daní pre Nadáciu DKC. Chceli sme nadácii pomôcť, a tak sme natočili pekné video, boli sme aj v televízii. Snažíme sa aspoň takto pomôcť. Život dieťaťa je neoceniteľný, preto sme súhlasili s nakrúcaním. Keď je niečo, s čím môžeme pomôcť, radi pomôžeme. Sme zaradení aj do edukačného projektu nadácie „Žijem naplno", ktorý pomáha detičkám prekonať ochorením spôsobené hendikepy. S našim špeciálnym pedagógom Peťom Váchom si už tykáme. Zblížili sme sa, rozumieme si. Akoby sme sa poznali celý život. Emmku si získal hneď.

Skvelá starostlivosť na oddeleniach

Čo sa týka Detského kardiocentra, tak by mala vyzerať starostlivosť o deti. Boli úprimní, povedali na rovinu, čo nás čaká a na čo sa máme pripraviť. Lekári boli veľmi ochotní, komunikovali. Takto si predstavujem zdravotnú starostlivosť a nič by som nemenil. A nové priestory nemocnice sa nedajú porovnať s tými predchádzajúcimi na Kramároch.

Emmka mi kompletne zmenila život. Prístup k životu, prístup k hodnotám. Všetko išlo bokom, biznis, peniaze, celé dni som bol v nemocnici pri dcére. Prišiel som o prácu, priority som prehodnotil. Všetko by som vymenil za zdravie svojho dieťaťa. Pokiaľ bola žena na materskej, bolo to veľmi náročné obdobie. Potom som si našiel novú prácu, začínal som od nuly.

Emmkin otecko

Darujte
svoje body
Shell ClubSmart
Nadácii Detského
kardiocentra,
katalógový kód:
12031

nadácia
detského kardiocentra

Nové defibrilátory pre DKC

Nadácia Detského kardiocentra zakúpila pre potreby pacientov DKC dva nové defibrilátory. Sme radi, že môžeme aj takýmto spôsobom prispieť k zlepšeniu starostlivosti o malých pacientov.

Spomínaný defibrilátor LIFEPAK 1000 je navrhnutý tak, aby bol jedným z najvýkonnejších dostupných nástrojov pre podporu základných životných funkcií. Jeho úplná prispôsobivosť umožňuje adaptáciu na dnešné i budúce postupy.

Technológia cprMAXtm je vysoko flexibilná a ponúka veľké množstvo dostupných konfigurácií, ktoré umožňujú prispôsobenie potrebám pacienta a protokolu resuscitácie. Je to doposiaľ najodolnejší defibrilátor vyrobený spoločnosťou Physio-Control.

Grafika a text na veľkej obrazovke sú jasné a ľahko čitateľné aj z diaľky. LCD obrazovka môže zobraziť grafiku aj EKG. K dispozícii je tiež možnosť manuálnej defibrilácie. Pokročilý systém batérií defibrilátora zaisťuje vyšší výkon pri resuscitácii pacientov. Dobre viditeľné a ľahko dostupné meradlo stavu batérií dovoľuje vyhodnotiť pripravenosť batérie jediným stlačením tlačidla.

J.K.

Neuropsychický vývoj u detí s komplexnou vrodenou chybou srdca

Každoročne sa na Slovensku narodí približne 600-800 detí s ochorením srdca a viac ako tretina podstúpi chirurgické zákroky v prvom roku života. Vzhľadom na výrazný pokrok v tejto oblasti medicíny sa prežívanie týchto detí významne zlepšilo, s čím súvisí rastúci počet školopovinných detí s komplexným ochorením srdca. S lepším prežívaním pacientov je spojená aj dlhodobá chorobnosť, čo môže negatívne ovplyvniť emočný stav pacientov, ich rodičov a súrodencov. V súčasnosti sa stále väčšia pozornosť zameriava na pochopenie dlhodobých problémov v oblasti správania, akademických výkonov a začlenenia sa do spoločnosti tejto rastúcej skupiny detí a mladých dospelých, keďže tieto problémy výrazne ovplyvňujú kvalitu života nielen detí, ale aj celej rodiny.

Aké typy ťažkostí majú deti s komplexnou chybou srdca a ako často sa vyskytujú?

Príznaky závisia od veku dieťaťa. V rannom detstve sú najčastejšie problémy s kŕmením a oneskorenie pri dosahovaní niektorých psychomotorických míľnikov, ako je prevracanie, plazenie alebo chôdza. Aj keď je posun v dosiahnutí motorických schopností pomerne častý, pri správnej starostlivosti sú schopné tieto deti vo veľkej väčšine tieto míľniky dobehnúť. U detí v predškolskom veku sa do popredia dostáva oneskorenie určitých prvkov reči. Zjednodušene sa dá reč rozdeliť na dve zložky: receptívny jazyk (dieťa počuje a rozumie slovám) a expresívny jazyk (vyjadrenie slov so správnou gramatikou a výslovnosťou). U väčšiny detí s komplexnou chybou srdca je receptívny jazyk normálny, t.j. ak poviete „ukáž na jablko", dieťa ukáže na jablko. Expresívny jazyk je však oneskorený. Keď ukážete na jablko a poviete „čo to je?", napriek tomu, že dieťa vie, že je to jablko, zdá sa, že „nevie nájsť slovo". Okrem oneskorenia expresívneho jazyka majú niektoré deti predškolského veku pretrvávajúce problémy s motorickými schopnosťami, vrátane oneskorenia hrubej motoriky (nemotornosť) a jemnej motoriky (kreslenie, strihanie). U väčšiny detí sa tieto problémy zlepšia do nástupu do školy.

V predškolskom období, prípadne po začatí školskej dochádzky sa môže objaviť porucha pozornosti s hyperreaktivitou alebo bez nej (ADD/ADHD), pričom rôzny stupeň tejto poruchy sa vyskytuje približne u jednej tretiny až polovice detí so srdcovou chybou, čo je dva až trikrát viac ako u bežnej populácie. Problémy s vizuálno-motorickou integráciou a výkonným plánovaním sa objavujú tiež až po dosiahnutí určitého veku. Vizuálno-motorická integrácia je schopnosť koordinovať myšlienky a obrázky do akcie ako napríklad učenie sa písať. Vidieť písmeno na tabuli, vedieť, že ide o konkrétne písmeno a nevedieť ho napísať môže byť pre inak bystré dieťa veľmi frustrujúce. Mnohí rodičia poukazujú na to, že rukopis ich dieťaťa je „jeden z najhorších v triede". Výkonné plánovanie je schopnosť naplánovať si postup. Napríklad najskôr sa oblečiem, potom idem raňajkovať, potom si zbalím tašku a potom pôjdem do školy. S pribúdajúcim počtom úloh je koordinácia a zapamätanie si stále ťažšie a je pre niektoré deti s ochorením srdca problémom.

Aké sú príčiny týchto problémov?

Nie je možné identifikovať jednu hlavnú príčinu opísaných problémov. V súčasnosti sa vie, že ochorenie srdca ovplyvňuje mozog detí v prvých rokoch vývoja mnohými mechanizmami, pričom ich účinok sa sčítava. Vývoj mozgu začína v tom istom čase ako sa tvorí srdce, v prvom trimestri tehotenstva, avšak na rozdiel od srdca, pokračuje jeho vývoj a dozrievanie počas celého tehotenstva a aj po narodení. Mozog mnohých detí s komplexným ochorením srdca sa pri narodení javí ako „nezrelý". Faktory, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú vývoj mozgu po narodení zahŕňajú nízku hladinu kyslíka, účinky mimotelového obehu počas operácie srdca, dlhodobý pobyt na jednotke intenzívnej starostlivosti a v nemocnici, nutričné nedostatky a v neposlednom rade vplyv akútneho a posttraumatického stresu na rodinu, ktorý má následne negatívny vplyv na dieťa. Vedomý alebo podvedomý strach z nadchádzajúcej operácie dieťaťa, neočakávaného zdravotného problému, neznámej dĺžky života mnohokrát ovplyvňuje výchovu dieťaťa, nastavovanie limitov, kontrolu správania, podporu nezávislosti a stanovovanie cieľov. Tieto skutočnosti majú následne u niektorých detí vplyv na školský výkon a sociálny rozvoj.

Aké sú najlepšie spôsoby liečby?

Veľmi dôležité je skoré odhalenie potenciálnych problémov a odporučenie intervencie. Z tohto dôvodu sa v zahraničí zaviedli programy sledovania neuropsychologického vývoja a intervencie pre rodiny s deťmi s ochoreniami srdca. Na Slovensku už niekoľko rokov funguje projekt Nadácie DKC „Žijem naplno", ktorý pomáha deťom s komplexnými srdcovými chybami zaradiť sa do bežného života. Dôležitý je interdisciplinárny a holistický prístup k dieťaťu a celej rodine, čo zahŕňa spoluprácu so psychológom, liečebným pedagógom, neurológom, logopédom, rehabilitačným lekárom a fyzioterapeutom. Takúto komplexnú starostlivosť má poskytovať, a to už v útlom veku, Integratívne centrum Detského kardiocentra, na tvorbe ktorého sa v súčasnosti intenzívne pracuje.

MUDr. Zuzana Hrubšová
lekárka OAIM

Byť svedkom utrpenia detí konfrontuje človeka so životnými hodnotami

Monika Stupková sa ako liečebná pedagogička venuje deťom z Detského kardiocentra už neuveriteľných dvadsať rokov. Jej ambulanciou prešlo už mnoho detí a v minulosti pracovala aj priamo v nemocnici ako sestra pri lôžkach pacientov. Je odbornou garantkou edukačného projektu Nadácie Detského kardiocentra „Žijem naplno" a v súčasnosti spolu s tímom kreuje aj úplne nové Integratívne centrum pre malých pacientov.

Liečebnou pedagogičkou ste už dvadsať rokov. Čo vás viedlo k tomuto zaujímavému povolaniu?
Už od gymnaziálnych čias ma zaujímala psychológia, pedagogika, ale aj umenie, hudba, pohyb a tento odbor bol výborným spojením pomoci ľudskej duši pomocou kreativity a umenia. Vyhovuje mi kreativita a flexibilita, ktorú poskytuje. Každá terapia vychádza z jedinečného vzťahu s klientom a je „šitá" priamo na klienta.

Aké deti navštevujú vašu ambulanciu?
Chodia ku mne deti, ktoré sú v starostlivosti Detského kardiocentra. Potom 2-3 ročné detičky, ktoré ešte nerozprávajú, nerozumejú svojmu okoliu a potrebujú odborné vedenie, aby sa vyvíjali ako ich rovesníci. Chodia ku mne deti, ktoré sú „rýchlejšie" ako tie ostatné a tiež tie, ktoré majú trápenia so školou alebo so vzťahmi. Naschvál nespomínam diagnózy. Ide v mnohých prípadoch o deti, ktoré nemajú ešte určenú diagnózu alebo správnym prístupom jej vieme predísť.

V Detskom kardiocentre ste pracovali aj ako sestra pri lôžku. Ako si spomínate na toto obdobie?
Bolo to krásne a zároveň náročné obdobie. Veľa som sa naučila o sebe aj o živote. Byť svedkom utrpenia detí konfrontuje človeka s vlastným utrpením a tiež so životnými hodnotami. Poznávala som, aké sú deti s ochoreniami srdiečka a aké sú ich rodiny, čím žijú. Na druhej strane mám dodnes z toho obdobia krásne kamarátstva so sestričkami. Rada sa tam vraciam.

Okrem týchto aktivít ste sa v DKC venovali aj problematike syndrómu vyhorenia u zdravotníkov. Ako to zdravotníci zvládali? Aký bol postup pomoci v takýchto prípadoch?
Téma syndrómu vyhorenia je veľmi širokou problematikou. Na to, či človek vyhorí alebo nie vplýva veľmi veľa faktorov. Na jednej strane sú to podmienky v práci, systém, v ktorom daný človek pracuje, vzťahy, v ktorých žije a na druhej strane jeho osobný, vnútorný život. Ideálne je podľa mňa spojenie dobrých pracovných podmienok, pod ktorými si predstavujem zrozumiteľné a zrealizovateľné úlohy, stabilné (nie rigidné) pracovné prostredie a vzťahy, kde je prejavovaná vzájomná úcta a dodržujú sa dohody s tým, že zdravotník myslí na seba, vníma svoje pocity, emócie, venuje sa aktivitám, ktoré mu prinášajú radosť. Preberá zodpovednosť za svoje prežívanie a tiež za svoju duševnú pohodu. Myslím, že toto je pre nás zdravotníkov najťažšie prijať. Sme zvyknutí vnímať potreby našich klientov a pacientov a na seba často zabúdame.

Spolupracujete dodnes s DKC?
Áno, spolupracujem s kardiocentrom. Na základe vzoru zo zahraničia sa snažíme sledovať vývin detí s vrodenými ochoreniami srdca. Deti po náročných kardiochirurgických výkonoch majú určité vývinové špecifiká. Častokrát sa objavuje oneskorenie vo vývine celkovom, oneskorenie alebo narušenie vo vývine reči, ťažkosti s udržaním pozornosti a neskôr špecifické vývinové poruchy učenia. Lekár – kardiológ dieťaťa podľa vlastného uváženia pošle dieťa do mojej ambulancie, kde na základe vývinového skríningu, pozorovania a rozhovoru s rodičmi dohodneme plán stimulácie alebo inej pomoci. Je dobré mať akoby „oko" na ich vývine a v prípade potreby vyhľadať pomoc logopéda, psychológa alebo špeciálneho pedagóga. Niektoré detičky, ktorých rodičia môžu dochádzať, prichádzajú do ambulancie pravidelne. Ak to nie je možné, čo sa deje často, hľadáme odborníka v mieste bydliska rodiny alebo aspoň bližšie.

Ste odbornou garantkou edukačného projektu Nadácie Detského kardiocentra „Žijem naplno". V čom vidíte prínos tohto projektu pre deti s ochorením srdca?
Je to krásny projekt, ktorého veľkou výhodou je odbremenenie rodiča od „chodenia na terapie". Špeciálny pedagóg prichádza do rodiny. Vytvára sa medzi ním a dieťaťom, ale aj celou rodinou úzky vzťah dôvery. Prichádza kamarát, ktorý pomáha. Rodičia v mnohých prípadoch hovoria o tom, že dieťa s nimi nechce spolupracovať. Nechávame takto rodičom a dieťaťom ich špecifický vzťah a napríklad prípravu do školy prevezme niekto iný. V tomto prípade je pridanou hodnotou to, že je to kamarát - odborník.

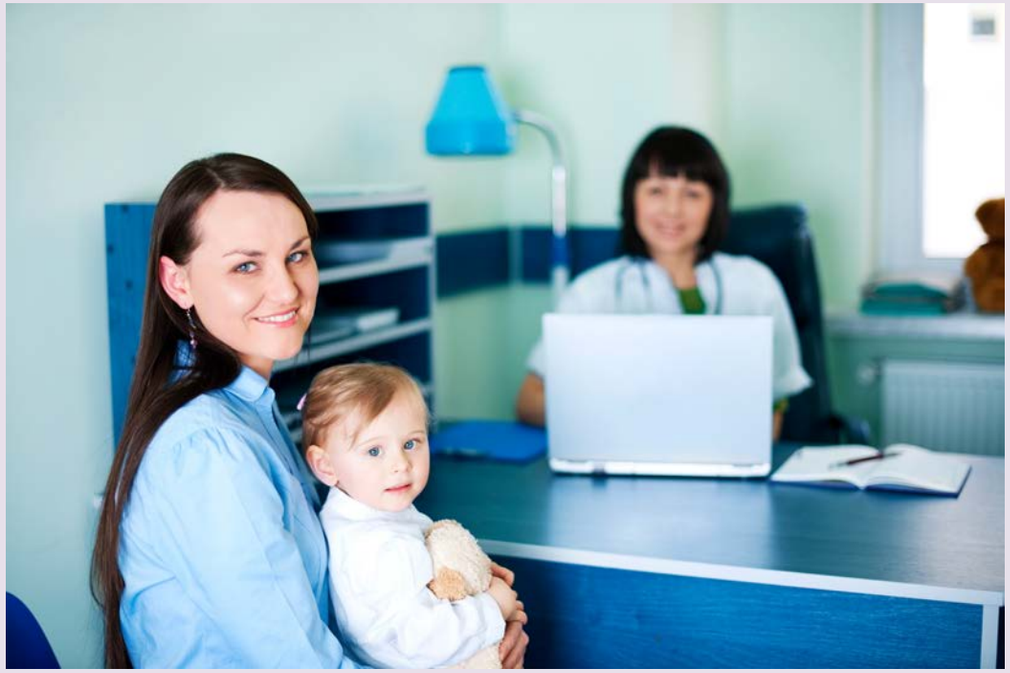
Spolu s tímom lekárov chystáte rozbehnutie tzv. Integratívneho centra. Poviete nám bližšie, o čo ide a akým spôsobom to pomôže deťom s kardiologickým ochorením?
Ako som spomínala, „naše deti" majú svoje vývinové špecifiká a ťažkosti. Vychádzame z toho, že v kardiocentre najlepšie poznáme ich situáciu, ich príbehy, a preto by naša starostlivosť nemala končiť za bránami nemocnice. V Integratívnom centre bude k dispozícii okrem lekárskej starostlivosti aj psychológ, liečebný pedagóg, logopéd, sociálny pracovník, špeciálny pedagóg, fyzioterapeut, neskôr možno napríklad nutričný špecialista. Ide o to, aby sme vedeli v integrovanom centre zhodnotiť situáciu dieťaťa a jeho rodiny, navrhnúť postup, poskytnúť pomoc priamo v centre. Ak to nie je možné, zosieťovať odborníkov a nasmerovať rodiča na pomoc kdekoľvek na Slovensku. Keďže sedem rokov pracujem v ambulancii, vidím, že rodičov stojí nesmierne úsilie nájsť toho „pravého" odborníka pre svoje dieťa. A ak týchto odborníkov aj nájde, títo medzi sebou málokedy spolupracujú. Rodičia dostávajú v mnohých prípadoch úplne protichodné informácie. Naše centrum by malo byť práve tým spájajúcim centrom, ponúkajúcim spoluprácu aj pre iných odborníkov v prospech dieťaťa a jeho rodiny. Veľmi by som si priala, aby súčasťou činnosti integrovaného centra bolo aj vzdelávanie, poradenstvo pre odborníkov a tiež učiteľov. Niektorí sa obávajú, lebo nevedia, čo robiť, ak sa stav dieťaťa náhle zhorší. Mnohí si neuvedomujú, že ochorenie srdca dieťaťa sa dotýka celej rodiny a aj vývinu osobnosti dieťaťa. V jeho osobnej histórii sú hospitalizácie, katetrizácie, operácie. Je to trauma. Čo to však v skutočnosti znamená? Ako to na dieťa vplýva? Ako sa mení rodič? Čo prežíva? Dobrou spoluprácou so školami a s učiteľmi by sme predišli mnohým nedorozumeniam.

Napísali ste knihu. Čomu sa v nej venujete?
S kolegyňami z Pedagogickej fakulty UK Magdalénou Szabovou a Barborou Vodičkovou sme napísali knihu Dieťa v centre pozornosti, v ktorej sa venujeme problematike vzťahu dieťaťa a učiteľa a tomu, ako je možné deti učiť tzv. inak. Napríklad hrou, tvorivými aktivitami, pomocou príbehov. Pracovný názov knihy bol aj „Zosadnime zo stoličky", kde sme chceli naznačiť potrebu priblíženia svetov dieťaťa a učiteľa v predškolskom aj školskom prostredí. Aby ich vzájomne strávený čas bol aj časom vzájomného spoznávania a obohacujúcich zážitkov. Všetky aktivity, ktoré sú v knihe popísané, sme realizovali a jednotlivé témy sú doplnené našimi postrehmi z kontaktu s deťmi a ich učiteľmi.

Čo robíte, keď práve nepracujete?
Krásna otázka. Ďakujem. Keď nepracujem, stretávam sa s priateľmi. Vzťahy sú v mojom živote veľmi dôležité a snažím sa ich pestovať. Samozrejme, venujem sa rodine. Mám 3 deti. Chlapci sú už dospelí. Dcéra začala navštevovať gymnázium. Rada čítam. Začala som sa venovať záhrade a zistila som, že kto niečo dopestuje, musí aj vedieť, čo s tým. S kým sa o to podeliť alebo ako to spracovať. Takže potom varím, pečiem a zavárام.

J.K.

COVID-19 a očkovanie u detí

Deti sú počas pandémie koronavírusu COVID-19 ako pacienti v úzadí dospelých. Ako uviedol UNICEF, nie sú tvárou pandémie, ale sú v ohrození stať sa jej veľkými obeťami. Na Slovensku nechodili rok a pol do školy, obmedzili sociálne kontakty, prerušili návštevu krúžkov a športových oddielov, mnohokrát výrazne obmedzili pohyb na čerstvom vzduchu. Prirodzene dôležitejšími témami sa v pandemickom období stali ohrozenie života najstaršej generácie a dospelých pacientov s pridruženými ochoreniami. Nemocnice boli preťažené hospitalizovanými dospelými, riešila sa vyčerpanosť a nedostatok zdravotníckeho personálu. Ekonomické následky pandémie pripravili o prácu resp. redukovali príjmy u mnohých živiteľov rodín, čo prinieslo stres do domácností, a teda aj medzi deti. Asi o 30 % narástol počet psychologických a psychiatrických konzultácií v detskom veku. V detských nemocniciach sme čelili komplikovanejšiemu plánovaniu špecializovanej starostlivosti, vrátane operácií srdca. Pozitivita detí a/alebo rodičov, potreba karantény, ale aj strach rodičov viedli k odkladu hospitalizácií a operácií. Potreba testovania, izolácie, používania ochranných prostriedkov komplikuje aj tak zložité procesy poskytovania zdravotnej starostlivosti, napr. pozitivita matky u novorodenca s kritickou srdcovou chybou viedla k odlúčeniu a odkladu prijatia matky do nemocničného zariadenia pre riziko rozšírenia nákazy. Všetko sú to tzv. vedľajšie škody pandémie, ktoré sú v tieni priamych dospelých obetí vírusu.

O postihnutí detí a detského srdca koronavírusom COVID-19 sme písali v prvom tohtoročnom čísle časopisu. Novým fenoménom je, že pri Delta variante počet priebehov s rozvojom príznakov u detí stúpa. Symptomatická infekcia vrátane ťažkého priebehu bola dokázaná vo všetkých detských vekových kategóriách, boli zaznamenané aj úmrtia. Objavili sa dôkazy o výskyte dlhodobých následkov vírusovej infekcie, ktoré postihujú 3-12 % detí. U časti z nich pretrvávajú príznaky nad 28 dní (tzv. dlhý covid), u časti sa po prekonaní infekcie a období bez príznakov objavia nešpecifické klinické problémy (tzv. postcovidový syndróm). Sú to najčastejšie únavnosť, bolesti hlavy alebo hrdla, problémy so sústredením sa alebo dlhodobá porucha čuchu u starších detí.

Očkovanie proti koronavírusu je na Slovensku k dispozícii pre dospelých od začiatku roka 2021, pre vekovú skupinu 12-17 rokov od júna 2021 a v septembri sa otvára možnosť očkovať mRNA vakcínou aj rizikové skupiny detí vo veku 5-11 rokov na odporúčanie lekárov. Vo svetle vyššie uvedených súvislostí podporujeme v Detskom kardiocentre a väčšinovo aj v komunite detských kardiológov na Slovensku očkovanie detí v odborníkmi schválených vekových skupinách a pri nižšom veku v rizikových skupinách. Za pracovnú skupinu detskej kardiológie Slovenskej kardiologickej spoločnosti sme už začiatkom júla vydali podporné stanovisko k očkovaniu detí nad 12 rokov. Z nášho oficiálneho dokumentu uvádzam „Očkovanie registrovanými vakcínami ochraňuje účinne pred klinickým ochorením COVID-19, ktoré môže postihnúť aj detského pacienta. Očkovanie ochraňuje pred vznikom multisystémového zápalového syndrómu spôsobeného koronavírusom COVID 19 (MIS-C/PIMS-TS), ktorý na Slovensku postihol desiatky inak zdravých detí s potrebou intenzívnej hospitalizačnej starostlivosti.

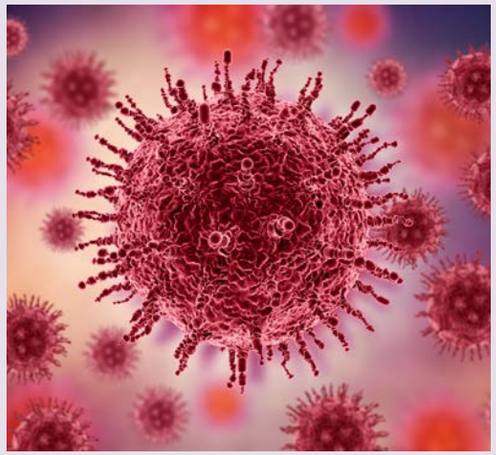
Očkovanie môže pomôcť k bezpečnému návratu detí do škôl na jeseň 2021 s nižšou mierou šírenia ochorenia na školách. Očkovanie detí môže napomôcť budovať kolektívnu imunitu spoločnosti voči vírusu. Na základe aktuálne dostupných údajov odporúčame k dnešnému dňu očkovanie populácie detí nad 12 rokov schválenou mRNA vakcínou proti COVID 19. Odporúčame vyhnúť sa vysokej fyzickej záťaži v prvých 7 dňoch po podaní vakcíny, a to najmä vynechať intenzívny tréning u vrcholovo trénujúcich adolescentov (hlavne chlapcov), pokiaľ nebude dostupných viacej údajov.“ Odporúčanie o obmedzení vysokej fyzickej záťaže v prvých dňoch po očkovaní vychádza z objavenia sa veľmi zriedkavých prípadov zápalu srdcového svalu (tzv. myokarditída) v časovej súvislosti s očkovaním, a to najmä po druhej dávke mRNA vakcíny s vyšším výskytom u chlapcov. Prejavuje sa vždy úpornými zvieravými, nie banálnymi a prchavými bolesťami na hrudníku, môže byť aj mierne zvýšená teplota. V takých prípadoch je potrebné navštíviť lekára, ktorý na základe vyšetrení zváži ďalší postup. Upokojujúcou informáciou je výlučne mierny priebeh ochorenia bez potreby agresívnej liečby.
V skupine 5 až 11-ročných detí môžem dnes vyjadriť osobný názor podpory očkovania u rizikových detí, kam patria určite aj naši pacienti so závažnými vrodenými alebo získanými chybami srdca (napr. jednokomorová cirkulácia), s pľúcnou hypertenziou, so srdcovým zlyhaním a s pridruženými závažnými pľúcnymi a imunitnými ochoreniami vrátane detí po transplantácii srdca. Dostupné informácie a názory expertov v očkovaní hovoria o bezpečnosti použitia vakcíny aj v tejto vekovej skupine, preto bolo očkovanie na Slovensku schválené.

Na základe odborných informácií mi dovoľte zhrnúť, že výhody očkovania u detí jednoznačne prevyšujú riziká. Zároveň vyjadrujem povzbudenie aj všetkým dospelým, ktorí ešte váhajú a zvažujú očkovanie. Každým týždňom pandémie si môžeme byť istejší zmyslom a bezpečnosťou tohto kroku pri pohľade na opätovne zapĺňajúce sa nemocničné lôžka prevažne nezaočkovanými pacientmi. Koronavírus COVID-19 počas pandémie zabil na Slovensku toľko ľudí ako rakovina za rok alebo ako ochorenia srdca a ciev za polroka. Ako by sme boli radi, keby sme mohli očkovať proti srdcovému zlyhaniu alebo mŕtvici? Neboli by sme šťastní, keby sme vakcináciou vedeli zabrániť všetkým úmrtiam na rakovinu u našich blízkych?

MUDr. Martin Záhorec, PhD.
primár Kardiologického oddelenia DKC

Vírus skrytý pod skratkou RSV

Respiračný syncyciálny vírus (RSV) je jeden z mnohých vírusov, s ktorými sa môže dieťa stretnúť počas života. RSV, podobne ako vírus chrípky, má ohniská nákazy najmä v chladnejších jesenných a zimných mesiacoch, kedy sa ľahko šíri kýchaním, kašľaním alebo dotýkaním sa predmetov, na ktorých môže tento vírus niekoľko hodín prežívať. Akonáhle sa dostane do tela dieťatka, začne sa rozmnožovať v dolných dýchacích cestách a spôsobuje zápal a opuch priedušničiek (bronchiolov) ako aj samotného pľúcneho tkaniva, v ktorom sa následne začne tvoriť hlien, ktorý upcháva dýchacie cesty.

Niektoré deti prekonajú nákazu bez toho, aby ste si to všimli, iné môžu mať príznaky podobné chrípke (kašeľ, nádcha..). Je však skupina krehkých pacientov, ktorí môžu mať priebeh ochorenia omnoho komplikovanejší. Môže sa to prejaviť zrýchleným a sťaženým až lapavým dýchaním, kedy sa dieťa namáha pri každom nádychu. V najzávažnejších prípadoch môže byť zápal tak rozsiahly, že nedochádza k dostatočnému okysličovaniu krvi, čo sa prejaví omodraním pier, či končekov prstov. V takomto prípade je nutné dieťaťu pomôcť dýchať prístrojom, na ktoré je napojené na jednotke intenzívnej starostlivosti.

Viacerými štúdiami a sledovaním bola dokázaná už spomínaná skupina detí, ktorá je najviac ohrozená práve závažným priebehom RSV infekcie. Patria do nej deti do 2 rokov s hemodynamicky závažnou vývojovou chybou srdiečka. To znamená takú chybu srdiečka, ktorá významne zasahuje do fungovania organizmu. Príkladom môžu byť chyby srdca spojené s omodrávaním dieťaťa, chyby pri ktorých dieťatko nevládze piť, rásť a vyvíjať sa, alebo rôzne komplexné a zložité chyby srdca. Ďalej sú ohrozené vo vyššej miere predčasne narodené deti(1), ktorým môžu chýbať protilátky od matky na obranu proti RSV. Poslednou ohrozenou skupinou sú deti, u ktorých bola potrebná liečba bronchopulmonálnej dysplázie. Zväčša ide o predčasne narodené deti, ktorým sa nestihlo dovyvíjať pľúcne tkanivo, ktoré má následne väčšie riziko rozvoja komplikácií pri infekcii dolných dýchacích ciest, ako napríklad RSV vírusom.

Čo robiť, keď sa dieťa nakazí RSV? Žiaľ, kauzálna liečba neexistuje. Pomôcť môže lekár iba symptomaticky, čiže podávať lieky proti horúčke, dostatočne dieťa hydratovať, či v prípade slabého príjmu podať výživu infúziou. V prípade ťažšieho priebehu ochorenia a zníženom okysličovaní krvi sa podáva kyslík, alebo sa pacient napojí na umelú pľúcnu ventiláciu. Dobrou správou však je, že existuje prevencia vzniku ochorenia. Ide o formu pasívnej imunizácie, kedy sa telu podajú protilátky (pavilizumab) proti danému vírusu. Aplikuje sa v čase RSV sezóny (november-marec) a podávané sú injekciou do svalu 1x za mesiac. V tomto prípade nejde o očkovanie vakcínou, čiže vlastný imunitný systém nie je aktivovaný na tvorbu vlastných protilátok, čo znižuje aj nežiadúce účinky na minimum. Po imunizácii môže byť pozorovaný mierny a krátkodobý výstup teploty, bolestivosť a začervenanie v mieste vpichu(2). Dôležitosť pasívnej imunizácie počas sezóny RSV sa opiera o mnohé štúdie, ktorých výsledkom je významne znížené riziko ťažkého priebehu RSV infekcie, napojenia na umelú pľúcnu ventiláciu, ako aj celkovej hospitalizácie.

V rovnakých mesiacoch sa stretávame aj s epidémiou chrípky, ktorá je rovnako riziková pre pacientov s chorým srdiečkom. Novinkou na trhu je čerstvo schválené očkovanie proti chrípke vo forme nazálneho (nosového) spreja pre deti od 2 do 18 rokov. V tomto prípade ide o živú, atenuovanú (oslabenú) očkovaciu látku proti chrípke, kde si následne telo vytvorí vlastné protilátky. Nevýhodou je však nemožnosť podania vakcinácie u detí, ktoré majú v liečbe salicyláty (napr. kyselinu acetylsalicylovú), čo znemožňuje podanie vakcíny u našich pacientov s chorým srdiečkom, ktorí tento liek užívajú.

Pomôcť ochrániť dieťa je možné aj dodržiavaním všeobecnej prevencie prenosu infekcie, ako je časté umývanie rúk, vyhýbanie sa stretávaniu sa s chorými, či veľkým davom ľudí.

1) 35. gestačný týždeň a menej a na začiatku RSV sezóny majú menej ako 6 mesiacov života

2) Kompletný zoznam nežiadúcich účinkov je v príbalovom letáku lieku.

MUDr. Daniela Kováčová
lekárka na Kardiologickom oddelení

Profesorka Dolly Hansen položila základy modernej detskej kardioanestézie aj na Slovensku

Profesorka Dolly Hansen je zakladateľka modernej pediatrickej kardioanestézie. Dr. Hansen sa narodila v Kodani, v Dánsku. V čase nemeckej okupácie život v tejto krajine nebol ľahký kvôli nedostatku jedla a početným bombovým útokom. Dr. Hansen bola jednou z 20-tich žien, ktoré získali v roku 1961 na Univerzite v Kodani titul doktora medicíny. Prax nastúpila v nemocnici v Kodani, kde bola prvou ženou-lekárkou na oddelení anestéziológie. Podávala postupne stále viac a viac anestézií detským pacientom, keďže ostatní lekári sa pediatrickým anestéziám vyhýbali. Keď sa začali v Kodani uskutočňovať aj operácie srdcových chýb, Dr. Hansen podávala anestéziu väčšine týchto detí. Hoci sa jednalo o jednoduché operácie, chorobnosť a úmrtnosť bola v začiatkoch vysoká, keďže vedomosti o tejto problematike boli veľmi limitované.

Profesorka Hansen v Bratislave ako členka tímu Project Hope (v strede) spolu s detským kardiológom - intenzivistom prof. Gilom Wernovským a intenzivistickou sestrou Jeanne Davis.

Začiatky modernej detskej kardioanestézie

Doktorka Hansen prišla na stáž do Detskej nemocnice v Bostone v období, keď tam pracoval Dr. Robert Gross, zakladateľ detskej kardiochirurgie. Snahou bolo zachraňovať deti s vrodenými chybami srdca, hlavne tie, ktoré mali nedostatok kyslíka, tzv. modré deti. V tom čase sa pokúšali operovať tieto deti aj vnútri hyperbarickej komory. Myslelo sa, že pod vysokým tlakom kyslíka dochádza k lepšiemu okysličeniu tkanív pacienta. V roku 1972 sa stal šéfom detskej kardiochirurgie v Bostonskej detskej nemocnici Dr. Castaneda, ktorý zmenil prístup k riešeniu vrodených chýb srdca tak, aby sa chyby kompletne riešili už v útlom veku. Vykonával operácie pri schladení pacienta na veľmi nízku telesnú teplotu, čo umožnilo zastaviť obeh krvi. Doktorka Hansen sa stala obľúbenou anestéziologičkou Dr. Castanedu. V tejto nemocnici pôsobil aj slávny Dr. Norwood, ktorý začal operovať novorodencov s dovtedy smrteľným ochorením – hypoplastickým ľavokomorovým syndrómom (ochorenie, pri ktorom nie je vyvinutá ľavá srdcová komora). Dr. Norwood bol „netrpezlivý" a žiadal doktorku Hansen o rýchle schladenie pacientov. Dr. Hansen mu vyhovela tým, že dieťa po úvode do anestézie vložila do umelohmotného vreca a potom ponorila do vaničky s ľadom. Keď telesná teplota dosiahla 20 stupňov Celzia, dieťa sa preložilo na operačný stôl a začalo sa operovať. Po niekoľkých rokoch sa na chladenie pacientov začal používať mimotelový obeh. Prvá Norwoodova operácia v roku 1983 predstavovala začiatok novej éry detskej kardiochirurgie a kardioanestéziológie.

Operácie vrodených srdcových chýb sa spájali aj s mnohými komplikáciami, napríklad neurologickými, poruchami srdcového rytmu a inými. Dr. Hansen sa podieľala na výskume ako poskytovať čo najbezpečnejšiu anestéziu deťom s ochoreniami srdca. Zavádzala nové lieky a metódy do anestézie, skúmala vplyv anestetík na vyvíjajúci sa organizmus detí. Doktorka Hansen vychovala stovky mladých detských anestéziológov.

Profesorka Hansen pri odovzdávaní detského pacienta z operačnej sály na oddelenie intenzívnej medicíny

Profesorka Hansen aj v Detskom kardiocentre

Profesorka Hansen bola členkou lekárskeho tímu Project-u Hope, ktorý bol americkým vládnym programom USAID zameraným na zlepšenie zdravotnej starostlivosti na Slovensku po páde komunistického režimu v roku 1989. Detské kardiocentrum získalo grant vo výške 2,5 milióna dolárov s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň diagnostiky a starostlivosti o deti narodené s vrodenými chybami srdca. Detská nemocnica v Bostone (Boston Children´s Hospital), ktorá patrí už desaťročia k najlepšie hodnoteným nemocniciam v USA bola vybratá ako odborný partner projektu. Počas 5-ročného projektu profesorka Hansen viackrát navštívila Detské kardiocentrum. Podávala anestéziu detským pacientom, u ktorých sa historicky prvýkrát uskutočňovali komplexné operácie pod vedením kardiochirurga, profesora Johna Mayera.

Profesorka Hansen podáva anestéziu počas kardiochirurgického zákroku v Detskom kardiocentre.

Profesorka Hansen sa delila so slovenskými kolegami o svoje bohaté a cenné skúsenosti s podávaním anestézie deťom počas kardiochirurgických zákrokov. Profesorka Hansen sa tak podieľala na výraznom pokroku v starostlivosti o deti s ochoreniami srdca na Slovensku, ku ktorému došlo v 90-tych rokov minulého storočia.

Podpora výskumu a mladej generácie

Profesorka Hansen sa na dôchodok po 30 rokoch práce v Bostonskej detskej nemocnice vrátila do rodného Dánska. Bostonskej nemocnici venovala finančné prostriedky, ktoré slúžia na výskum, vzdelávanie detských kardioanestéziológov a na zlepšenie života pacientov s vrodenými ochoreniami srdca.

V auguste tohto roku uverejnila Spoločnosť detskej kardioanestéziológie smutnú správu, že pani profesorka Dolly Hansen navždy opustila tento svet. S láskou a vďakou na profesorku Hansen budú spomínať mnohí detskí kardioanestéziológovia, včítane tých slovenských, ktorých prišla v rokoch 1993 – 1996, v začiatkoch fungovania Detského kardiocentra, učiť princípy modernej pediatrickej kardioanestézie.

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.
primárka Oddelenia anestéziológie
a intenzívnej medicíny DKC

Edukačné granty pre detských kardioanestéziológov sa poskytujú z finančných prostriedkov venovaných profesorkou Dolly Hansen.

9. ročník projektu Nadácie Detského kardiocentra Kalendár 2022 „Cez umenie k detskému srdcu“

55 tisíc pre pacientov s ochorením srdca

V septembri sa uskutočnil krásny charitatívny večer Nadácie Detského kardiocentra, kde sa už po deviaty krát krstil kalendár s dvanástimi nádhernými dielami od renomovaných umelcov a dvanástimi deťmi, ktoré si zapózovali v krásnych exteriérových lokáciách. Večer už tradične vyvrcholil aukciou umeleckých diel, kde sa vydražila úžasná suma 55 tisíc eur pre detských pacientov s ochorením srdiečka.

Po minuloročnej náročnej pandemickej situácii, kedy nebolo možné organizovať akékoľvek podujatia, sa to tento rok podarilo a do života bol uvedený nový Kalendár 2022 „Cez umenie k detskému srdcu“. Príjemný večer sa niesol v duchu umenia, skvelej nálady a príjemnej hudby, o ktorú sa postaral hudobný hosť Tomáš Bezdeda. Večerom prítomných hostí sprevádzala sympatická moderátorka Andrea Pálffy Belányiová spolu s našou už dvornou licitátorkou Ninou Gažovičovou, aj vďaka ktorej prítomní dražitelia opäť milo „súperili“ o to, kto si vezme domov jedno z nádherných dvanástich diel. Krásna suma 55 tisíc eur, ktorá sa vydražila, hovorí za všetko. Hosťom podujatia bola aj patrónka nadácie pani Iveta Radičová, ktorá pokrstila kalendár spolu s deťmi, s tvorkyňou kalendára a fotografkou Janou Keketi a primárkou Oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny doc. MUDr. Ľubicou Kováčikovou, PhD.

Nesmierna vďaka patrí umelcom, ktorí zo srdca venovali svoje nádherné diela, aby pomohli deťom s vrodenou alebo získanou chybou srdca. Sú to: Veronika Rusňáková a jej dielo Okno do duše, Peter Šrank a jeho Anjelská láska, Gabriel Strassner a dielo s názvom Zvieratko, Andrej Jančovič s dielom Upside down, Štefan Široký a jeho Strom, Miroslav Polák a dielo Nový život, Asot Haas a jeho dielo Sun, František Bohunický a dielo s názvom Vždy ide o deti, Jakub Bachorík a jeho Semienko, Vít Bojňanský s dielom Koník, Jakub Trajter a jeho tanečnica a Pavol Dubina s dielom Prichádzajúci.

„Aj v náročnej dobe je možné konať dobro. Dokázali to aj hostia podujatia, ktorí podporili deti s ochorením srdca kúpou krásnych kalendárov a zároveň vydražením umeleckých diel odfotených v kalendári. Vďaka fotografke a autorke tohto projektu Jane Keketi už 9 rokov pomáhame malým pacientom v riešení ich ťažkej životnej situácie. Finančná pomoc bude použitá na zakúpenie ultrazvukového prístroja pre Detské kardiocentrum“, vysvetlila riaditeľka Nadácie Detského kardiocentra Mária Kadlečíková.

„9. ročník bol výnimočne úspešný. Po ťažkom období, ktoré máme za sebou, sme absolvovali krásny večer, kde sa prekrásne a vzácne diela od významných umelcov vydražili za nádhernú sumu, a to nás utvrdzuje, že všetka tá snaha a práca na tvorbe kalendára za to stojí. Veľká vďaka patrí aj deťom a ich rodičom, ktorí boli ochotní urobiť úplne všetko, čo som si vymyslela. A niektoré zábery vôbec neboli jednoduché. Deti spolupracovali ukážkovo, počasie nám prialo a ja verím, že kalendár nielen pomáha, ale bude aj tešiť mnoho ľudí“, povedala známa fotografka Jana Keketi.

J.K.

Ďakujeme vám za každú zaslanú prázdnu SMS

Poslať SMS nezabolí!

na číslo

872

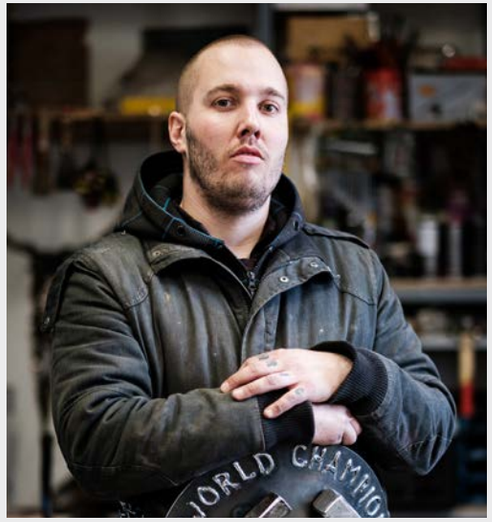
Pošlime deťom, ktoré bolí srdiečko správu, že v tom nie sú sami.

nadácia detského kardiocentra

www.nadaciadkc.sk

Cena jednej SMS = 2 €
*Ak vám nejde zaslať prázdna sms, stačí dať medzeru alebo bodku do textu správy.

Foto : Robo Homola

Vždy ide o deti

Mladý kreatívny autor **František Bohunický** sa narodením svojich dvoch dcér začal čoraz viac venovať tvoreniu sôch s motívmi detí a rodiny. Jedno zo svojich krásnych diel venoval Nadácii Detského kardiocentra do úspešného charitatívneho projektu „Cez umenie k detskému srdcu“ a nazval ho „Vždy ide o deti“. Od sympatického umelca sme sa dozvedeli, ktorý známy výtvarník ho v živote najviac inšpiroval aj kde všade môžu ľudia jeho originálne diela vidieť.

Práve sa nachádzame vo vašom ateliéri, kde trávite veľa času. Kto vo vás prebudil túžbu tvoriť?
U mňa to bolo veľmi jednoduché. Začal som navštevovať ateliér umelca Ota Bachoríka na Devíne, keď som mal 14 rokov. Tým, že je sochár, trochu som k tomu jeho remeslu pričuchol a odvtedy som tam chodil dlhých desať rokov. U neho som videl, že socharina prevláda nad všetkými plošnými disciplínami ako napríklad kresba či maľba.

Čo vás pri tvorbe sôch najviac inšpiruje?
Asi je to aj o tom, v akom rozpoložení sa človek nachádza. Keď sa mi napríklad išla narodiť prvá dcéra, všetky vtedajšie nápady, ktoré som mal v hlave sa zmenili. Šesť rokov som sa potom venoval detskej figúre. Teraz pracujem asi najviac s rodinnými motívmi, ale nebránim sa napríklad ani poukazovaniu na nejaký politický systém.

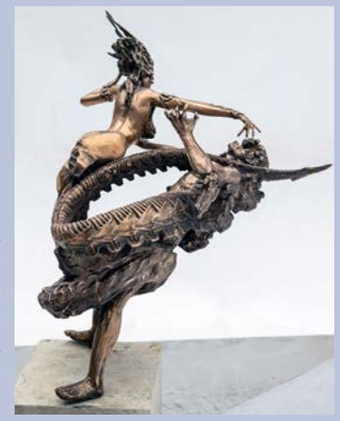
Jedno zo svojich diel ste venovali Nadácii Detského kardiocentra pre úspešný projekt „Cez umenie k detskému srdcu“. Čo vás k tomu viedlo a aké dielo ste v rámci tohto projektu venovali?
Oslovilo ma to vyslovene preto, lebo je to pre deti. Myslím si, že deťom sa má pomáhať. A preto som Janke Keketi, ktorá má pod palcom tento projekt, poslal tri moje diela z bronzu nech si vyberie, ktoré by sa mohlo najviac hodiť pre tento účel. Janka vybrala dielo s rodinným motívom, je to jedno z mojich najnovších diel a nazval som ho „Vždy ide o deti“.

Čo toto dielo vyjadruje?
Vyjadruje práve ten motív, v akom duchu je aj celá táto charitatívna akcia. Že sa má pomáhať deťom. Ale je to aj o rodičoch, ktorí sa veľakrát naháňajú, aby bolo deťom čo najlepšie a aby mohli fungovať v tomto svete. Toto konkrétne dielo je model štvorčlennej rodiny (otec, mama a dve deti) prerozprávaný cez príbeh stromčekov. Otec a mama sú nahnuté stromy snažiace sa vytvárať ideálnu pôdu pre rast svojich detí rastúc čo najrovnejšie.

Kde by sme aktuálne mohli vidieť vaše diela vystavené?
Teraz mám veľkú výstavu v Dubnici. Mám tam exteriérové diela, ktoré boli umiestnené do parkov. Ďalšie figurálne diela môžu ľudia vidieť v rôznych prevádzkach v rámci mesta. Ďalšiu výstavu mám v Elesku, kde je vystavených niekoľko mojich diel s motívom rodiny. Taktiež sú momentálne vystavené moje sochy v Prostějove v rámci jedného zaujímavého projektu.

Deti sú naša budúcnosť, ich vždy rád podporím

Akademický sochár **Jakub Trajter** svoju vášeň pre umenie našiel u maestra, s ktorým strávil mnoho rokov v jeho ateliéri. Za ten čas sa vyformoval a stal sa z neho renomovaný sochár, ktorého diela vyrážajú dych svojou originalitou a kreativitou. V rozhovore nám porozprával o spojení umenia s digitalizáciou aj aké dielo daroval Nadácii Detského kardiocentra do projektu “Cez umenie k detskému srdcu”.

Ako sa z vás stal umelec? Lákalo vás to odmalička?
V podstate odmalička. Moja mama maľovala, a to ma dosť ovplyvnilo. Avšak najviac ma oslovilo, keď ma rodičia priviedli k akademickému sochárovi Andrejovi Rudavskému, kam som začal chodiť od svojich 15tich rokov. Bol to maestro a zakladateľ abstraktného sochárstva na Slovensku. Tam som videl, ako sa lial bronz, mal perfektný prístup k materiálom, naučil som sa vyrábať množstvo vecí z kameňa či z ocele. Vytvoril som si pracovné návyky a zistil som, čo je disciplína. A tam som ostal až do svojich 25tich rokov.

Maestro vás teda svojim spôsobom vyformoval. V čom je podľa vás vaša tvorba výnimočná? Máte v rámci svojej práce niečo, čo preferujete alebo si nekladiete limity?
Limity si nekladiem, pracujem hlavne s materiálmi ako je oceľ, bronz. Je jasné, že fyzická práca nie je až taká príťažlivá, ale tá tradícia sa mi veľmi páči a možno aj to spojenie s modernou technológiou.

Spájate umenie s modernou technológiou?
Áno, zaujímam sa o moderné technológie aj o rôzne digitálne spracovania, 3D tlač, robotické ruky, atď. Je veľmi pekné a dôležité vychádzať z určitých tradícii, ale zároveň ísť s dobou a nadviazať na technológie. Jediné, čo mi prekážalo na týchto technológiách bolo, že sú také neosobné, sterilné.

Nadviazala by som na tú digitalizáciu, že využívate 3D tlač. V DKC, kde sa liečia naši malí pacienti s chorým srdcom, lekári využívajú niečo veľmi podobné, a to 3D tlač srdca.
Treba sa tomu venovať, videl som v tom veľký potenciál, na rozdiel od iných, aj keď veľa ľudí v tom pred pár rokmi nevidelo také možnosti. Niektorí ľudia zastávali názor, že veď to robí počítač, a to aj u mladších ľudí. Teraz je to veľmi aktuálne, je to trend. Počítač nám má pomôcť, nemá prevziať našu prácu. V prípade malých pacientov je to určite obrovským prínosom.

V rámci projektu Nadácie Detského kardiocentra “Cez umenie k detskému srdcu” ste nás podporili darovaním svojho krásneho diela. Pri tomto projekte máme obľúbený citát “ Dobre vidíme iba srdcom, to hlavné je očiam neviditeľné”. Svoje diela tiež tvoríte srdcom, v každom z nich je kus seba, svojej kreativity a fantázie.
To už je priamo tvorivý proces, keď sa človek rozhoduje, ako to pribrúsi, prípadne zmení, ako ten konkrétny tvar upraví. Nápadov, ako to poňať, je veľa aj pri jednej soche. Tam sa otvorí kopec dvier, človek si musí vybrať jedny a do nich vojsť. Hlava pracuje rýchlo a neskutočne veľa nápadov a inšpirácií mám spätne z toho, čo robím. Popri jednom ma napadne druhé. Inšpirácia je samotná práca a kontakt s materiálom. A ten kontakt je pre mňa dosť podstatný. To je ako s kresbou. Môj učiteľ hovoril, ale zrejme to mal od Picassa, že kresba je duševný striptíz.

Aké dielo ste darovali na charitatívnu akciu pre deti s ochorením srdiečka?
Je to jedno z novších diel zo série figúry v pohybe. Je to žena v pohybe a ten pohyb vyjadruje vedomie v čase, v prítomnosti. Je to také natiahnuté, futuristické, lebo poukazujem na dušu, ako sa správa v tom tele. Tematicky sa na toto podujatie hodí, pretože tá žena je jedna bytosť, matka, súvisí to aj s deťmi. Ten pohyb zachytáva dušu v čase. Deti sú naša budúcnosť, ich vždy rád podporím.

Socha si človeka vyberie

Pavol Dubina, sochár mladej generácie, ktorého diela môžu ľudia vidieť po celom Slovensku, venoval anjela s krásnym posolstvom do projektu Nadácie Detského kardiocentra „Cez umenie k detskému srdcu“. Porozprával nám, z akých materiálov tvorí svoje diela, čo pre neho znamená pojem „prichádzajúci“, aj kto resp. čo ho najviac inšpiruje.

Je umenie hlavnou náplňou vašich dní?
Dvadsať rokov to bola hlavná náplň, ale človek sa aj tak popri sochách živil všetkým možným, lebo zo samotného umenia sa ťažko vyžije. Takže som sa naučil zvárať, robiť kulisy, štukatérčinu, umelé skaly, fontány... Na druhej strane to bolo fajn získať širší rozhľad. Neskôr som už ale pocítil, že potrebujem pokoj od tak hektického života a prišla šanca učiť na strednej škole. Tak popri tvorbe v ateliéri učím a snáď aspoň trochu splácam dlh svojim učiteľom.

Poďme sa pozrieť bližšie do vašej tvorby. Z akých materiálov tvoríte?
Pracujem najmä so železom, občas aj s bronzom. Železo je však pre mňa stále najdostupnejší materiál a poskytuje mi pomerne slobodu pri tvorbe a experimentoch. Vyhovuje mi tvárnosť železa, jeho rôzne možnosti povrchu, odolnosť, kde sa dá ísť až na hranu fyzikálnych možností. A nemusím mať zároveň obavu, či mi dielo vyjde alebo nie, stále je to cenovo „obetovateľný„ materiál na pokusy mojich predstáv. Ak nie je časť podľa toho, akú som mal predstavu, slobodne odrežem, prevarím. Nemusím riešiť, že som vyhodil kopu peňazí za materiál.

Kde čerpáte inšpiráciu?
Rôzne. Je doba, kedy sa kult vzhľadu tela stavia dopredu, ale zároveň sme obklopení abstrakciou zvukov a „virtuálu“. Inšpirujú ma ľudia, ich reakcie na život, vône, zvuky, jednoduchý okamih bytia. Ak by som to mal nejako charakterizovať, tak asi „emócia života“. Inšpiruje ma stretnutie s ľuďmi, niekedy stretnutie so sebou samým len tak v tichu, niekedy objatie pri tanci, keď cítite súlad s partnerkou a hudbou. Je to taká hra samého so sebou - ako povedať svoje pocity. Pre mňa sú sošky také básne bez slov, reakcia na život, niekto si píše básne, niekto robí sochy. Mal som raz jedného klienta lekára, ktorý veľmi dobre povedal, že socha si človeka vyberie.

Zapojili ste sa do krásnej charitatívnej akcie pre Nadáciu Detského kardiocentra. Akú sošku ste vybrali vy do projektu? Čo vyjadruje a čo pre vás znamená?
Vybral som takého anjelika. Nie je to anjel v tom klasickom slova zmysle. Páči sa mi mýtus Chárona, mýtického prievozníka, ktorý odváža duše. A nejako skrsla otázka zamyslieť sa nad tým, kto ich prináša. Tak som skúšal urobiť presne opačnú figúrku, ako bol Cháron. Niekoho, kto prichádza, na člne či na krídlach a prináša úsmev, radosť, život.
Názov „Prichádzajúci“ bol potom už len výsledok debaty o hotovom diele s kamarátom výtvarníkom a zároveň kňazom, ako nazvať opak Chárona. A nejako sme dospeli k názvu „Prichádzajúci“.

Viem naslúchať ľuďom a vžiť sa do ich kože

Pôvodne chcel byť farárom, avšak život ho zaviedol k umeleckým kruhom. Rezbár **Peter Šrank** nám porozprával o svojom unikátnom diele, o ktoré sa zaujímali aj zahraničné médiá, o plnení prianí svojim klientom a tiež o krásnom diele venovanom Nadácii Detského kardiocentra do projektu kalendár 2022 „Cez umenie k detskému srdcu“.

Ako malý chlapec ste mali určite svoje sny, čím by ste chceli byť, keď vyrastiete. Čo to bolo a čo zohralo najväčšiu úlohu v rozhodnutí, že ste dnes umelcom – rezbárom?
Moje detské myšlienky boli také, že zo začiatku som chcel byť farárom. Aj som sa hral na farára, krájal som klobásku ako božie telo. Kúsok z toho farára vo mne aj ostal, pretože viaceré sochy robím s náboženskou tematikou. Chcel som byť istý čas aj hokejistom, ale v tom čase to bolo finančne náročné, takže namiesto hokejovej výstroje som pod stromček dostal rezbárske dláto. A prvé dielo, ktoré som vytvoril, bol korpus krista. To som bol vtedy asi štvrták na základnej škole. V 11tich rokoch som zistil, že mám vzťah k drevu a s dedkom som opravoval koče, vozy atď. V dreve som vždy videl niečo zaujímavé a lákalo ma z neho tvoriť. V šiestom ročníku na základnej škole ma do toho zasvätil môj učiteľ Miroslav Polák, ktorý ma v tom čase učil matematiku a výtvarnú výchovu. Aj vďaka nemu som tam, kde som.

Vraj plníte priania svojich klientov a vytvoríte dielo aj podľa želania či predstáv ľudí. Ako sa dokážu zladiť vaše predstavy s klientovými?
Raz mi jeden dobrý známy povedal, že na mne obdivuje, že viem počúvať druhých a že to vie málokto. Viem naslúchať ľuďom a vžiť sa do ich kože. Nedávno ku mne prišiel manželský pár, že by chceli anjela. Zomrel im syn. Tak som sa ich opýtal, či mi o synovi môžu porozprávať. Povedali mi jeho životný príbeh. Jeho snom bolo ísť na Karlovu univerzitu do Prahy. Mali mať už aj imatrikulácie a tak mame priniesol nohavice s takými pukmi. To sú práve tie detaily, ktoré si zapamätáte, keď počúvate. S mamou mali takú spoločnú retiazku, bolo to rozdvojené srdiečko. Nosil aj okuliare. Vypočul som si ich a urobil som pre nich sošku anjela so siluetou tváre s okuliarmi, ako sa pozerá do neba. V rukách držal knihu na šestnástej strane, mal totiž 16 rokov, keď umrel. Na tejto strane bolo logo vysnívanej univerzity a na krku mal retiazku so srdiečkom. Na sebe mal oblečené nohavice s pukmi.

To bolo krásne gesto. Vieme o vás, že ste známy aj v zahraničí, písal o Vás aj New York Times a o Vaše umenie sa zaujímala aj agentúra Reuters.
Robil som poslednú večeru v životnej veľkosti. Už ich zopár je, ale ja som ju urobil sám ako jeden autor, čo bolo výnimočné. Preto o to bol aj mediálny záujem a malo to veľké ohlasy. A to ma zase posunulo ďalej a dalo mi to nový život.

Zapojili ste sa do krásnej charitatívnej akcie pre Nadáciu Detského kardiocentra. Často podporujete takéto akcie?
Do dobrej veci sa vždy rád zapojím, hlavne, keď ide o deti a vidím, že za tým je aj viacero ďalších ľudí, ktorí chcú pomôcť. Dielo som robil od srdca a aj to je na ňom vidieť. Nie je to len nejaké srdiečko, je tam myšlienka, dej.. Chcel som, aby to bolo aktuálne a spĺňalo to účel. Ale nejdem do každej akcie, na ktorú ma oslovia.

Povedzte niečo o diele, ktoré ste nadácii darovali a prečo ste s ponukou spolupráce súhlasili?
Toto dielo je také ranené srdce. Srdce pomáha srdcu, to je pekná myšlienka. Ani nadácia sa len tak nezobudila, že ideme niečo podniknúť, bola tam pekná myšlienka a pocit, že chcete pomôcť. Ja som urobil srdce, z ktorého ide pupočná šnúra, lenže je narušená. Pokračuje spopod krídel a vchádza do ďalšieho srdca, kde je malé bábätko. Je to taký vznik nového života. A toto všetko zastrešujú anjelské krídla. Ukazujú, že je niečo medzi nebom a zemou a že človeku, keď je niekedy zle, čaká aj na zázrak. Veľmi ma potešilo, že som bol na tento projekt oslovený a snažil som sa to urobiť čo najkrajšie.

Treba sa báť anestézie?

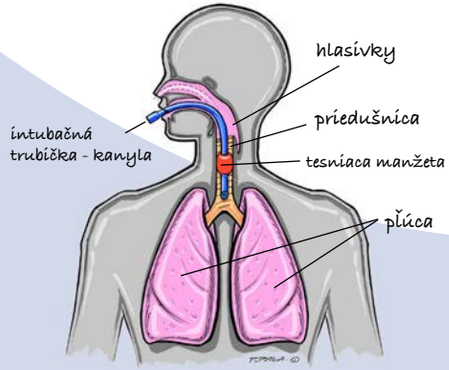
S celkovou anestéziou alebo „narkózou“ sa skôr či neskôr stretnú všetci naši pacienti a ich rodičia. Väčšina rodičov našich pacientov nie celkom presne vie, ako anestézia prebieha, čo sa počas nej deje s pacientom a čo to presne je. Pokúsim sa niektoré otázky zodpovedať.

Jednoducho povedané, celková anestézia je stav kontrolovaného bezvedomia, ktorý u pacienta dosiahneme podaním liekov – anestetík. Používa sa u pacientov detskom veku u bolestivých výkonoch. V Detskom kardiocentre sú to predovšetkým operácie srdiečka a veľkých ciev, katetrizácie srdiečka, intervenčná liečba porúch srdcového rytmu (zavedenie kardiostimulátora, rádiofrekvenčná ablácia). Ďalšou veľkou skupinou výkonov, kde sa deťom podáva určitá forma celkovej anestézie sú výkony, u ktorých sa vyžaduje, aby pacient ležal v kľude, pokiaľ možno bez pohybu, čo sa hlavne u malých a nespolupracujúcich detí nedá dosiahnuť bez „uspatia“. Sem zaraďujeme zobrazovacie metódy ako CT, magnetická rezonancia, ale aj vyšetrenie srdiečka ultrazvukom – Echo.

Aby bola anestézia čo najbezpečnejšia, musí sa dodržať niekoľko podmienok. Dieťa, ktoré podstupuje plánovaný zákrok v celkovej anestézii, nesmie mať v čase zákroku, ale ani 2-3 týždne pred zákrokom akútnu infekciu dýchacích ciest, to znamená, že nemôže mať nádchu, kašeľ, chrípku, zvýšenú teplotu. Tieto stavy by mohli spôsobiť závažné komplikácie hlavne v období po zákroku. V čase úvodu do anestézie musí mať dieťa prázdny žalúdok, čím znižujeme riziko vracania a vdýchnutia žalúdočného obsahu a následného dusenia počas, ale aj po zákroku. Odporúča sa neprijímať tekutiny ako voda, čaj, 1 hodinu pred podaním anestézie, materské mlieko u dojčiat 4 hodiny pred zákrokom a inú stravu vrátane umelého mlieka 6 hodín pred zákrokom. Pri plánovaných zákrokoch s použitím celkovej anestézie nesmie byť dieťa očkované v čase 7-14 dní (podľa druhu vakcíny) pred zákrokom.

Dýchacia trubička v priedušnici

Intubácia

Počas celej operácie nepretržite sledujeme životne dôležité funkcie pacienta. Toto nám umožňuje monitor vitálnych funkcií, kde najčastejšie sledujeme EKG, krvný tlak, obsah kyslíka v krvi, telesnú teplotu. Našim ďalším dôležitým pomocníkom pri operáciách srdca je mimotelový obeh, čo je sústava rôznych zariadení, ktoré nahrádzajú funkciu srdca a pľúc na dobu, kým chirurg so srdiečkom pracuje.

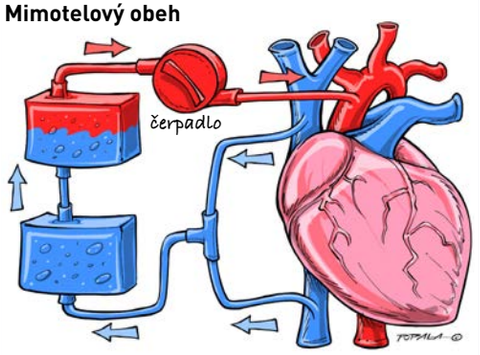

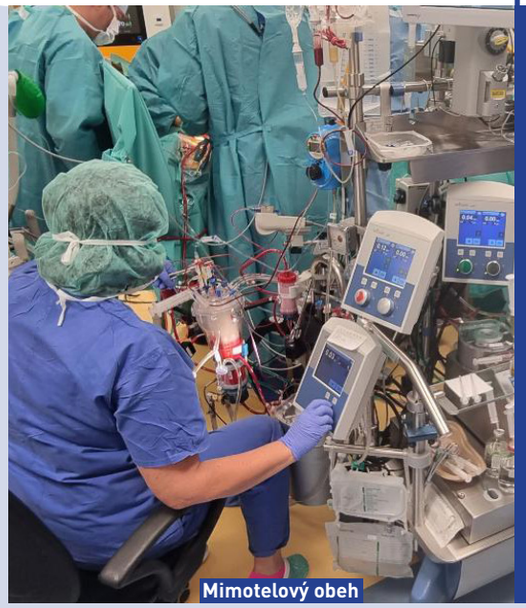
Podanie anestézie, ale aj kontrolu životne dôležitých funkcií pacienta, ako činnosť srdiečka, pľúc a iné, a celkovú bezpečnosť pacienta počas zákroku zabezpečuje anestéziologický tím. Tvorí ho lekár – anestéziológ a anestéziologická sestra. Prvý krát sa pacient a jeho rodičia stretávajú s anestéziológom na anestéziologickej vizite, väčšinou v deň pred plánovaným zákrokom. Tu anestéziológ zhodnotí stav a pripravenosť pacienta pred anestéziou, vysvetlí rodičom priebeh anestézie, poučí ich o príprave pred zákrokom a o rizikách anestézie. Je tu priestor aj na otázky rodičov o anestézii, ktoré radi zodpovieme.

Samotnej anestézii predchádza podanie „premedikácie“, lieku vo forme tabletky alebo sirupu približne 30 minút pred zákrokom, cieľom je zmenšenie stresu,strachu a celkové uvoľnenie dieťaťa. Anestézia začína podaním lieku – anestetika do žily dieťaťa, pred tým sa ale musí do žilky dieťaťa zaviesť kanyla – tenká hadička, do ktorej sa podávajú lieky. Anestetiká sa môžu podávať aj vdychovaním. Tento druhý spôsob je bezbolestný a využíva sa u menších detí. Okrem anestetík, ktoré spôsobujú stratu vedomia, sa pacientom v anestézii podávajú aj lieky, ktoré tlmia bolesť, a často aj lieky, ktoré blokujú činnosť svalov. Keďže anestetiká tlmia činnosť dýchacieho centra a zároveň liekmi blokujeme aj činnosť dýchacích svalov, musíme pacientovi zabezpečiť dýchacie cesty, zaviesť do priedušnice dýchaciu trubičku (čo sa odborne nazýva intubácia) a pacienta napojiť na dýchací prístroj. Tým zabezpečíme, že sa pacient nedusí a je okysličovaná jeho krv. Pri menej rizikových výkonoch sa do dýchacích ciest pacienta zavádza iná pomôcka, tzv. laryngeálna maska, ktorá tiež slúži na zabezpečenie dýchania počas anestézie. U iných výkonoch, napríklad katetrizáciách, kde nie je utlmené dýchacie centrum a nie sú blokované dýchacie svaly, môžu pacienti dýchať dostatočne sami. Ak to vyžaduje rozsah zákroku, napr. ide o operáciu srdca, anestéziológ zavádza katéter do tepny pacienta, čo nám umožňuje priamo merať krvný tlak počas celej operácie. Pred veľkým zákrokom anestéziológ zavádza katéter do niektorej z väčších centrálnych žíl na krku, alebo v slabine. Do takéhoto katétra sa môžu podávať koncentrované lieky, ktoré by inak poškodili cievnu stenu, ak by sa podávali do tenších žíl.

MUDr. Tomáš Hrtánek
vedúci lekár Úseku anestézie OAIM NÚSCH, a. s.

Mimotelový obeh

Mimotelový obeh

Ak dochádza počas anestézie k nejakým nežiadúcim zmenám v činnosti životne dôležitých orgánov, ako sú srdce, pľúca, prípadne mozog pacienta, anestéziologický tím je pripravený zasiahnuť, či už podaním liekov, podaním transfúzie, či zmenou nastavenia prístrojov.

Tam, kde to nie je nevyhnutné, snažíme sa celkovej anestézii vyhnúť a volíme iný, bezpečnejší spôsob, napr. lokálnu anestéziu, ktorá má výrazne menej rizík v porovnaní s anestéziou celkovou. Pri pohovore s rodičmi im zvyknem hovoriť, že žiadna anestézia nie je bez rizika. Život ohrozujúce komplikácie spojené s anestéziou sú však veľmi zriedkavé. Riziko komplikácií znižujeme výberom vhodnej anestézie, používaním najmodernejších a najbezpečnejších anestetík a anestéziologických techník, dostupných medicínskych technológií. Moja odpoveď na otázku, či sa treba anestézie báť je, že je treba mať pred ňou rešpekt. Báť sa jej však naši pacienti ani rodičia nemusia.

Športový klub SRDIEČKO

nadácia detského kardiocentra

Cvičenie by malo byť prirodzenou súčasťou nášho života. Pomáha nám zostať zdravými a znižuje riziko krátkodobých a dlhodobých zdravotných problémov. Stále viac výskumov ukazuje potrebu väčšiny detí so srdcovými problémami absolvovať určitú formu cvičenia. Športová aktivita môže zvýšiť výkonnosť srdca a všeobecne pomôcť cirkulácii krvi v tele. Môže tiež znížiť počet infekcií.

Šport je hra, zápas alebo fyzická aktivita, kde existuje prvok súťaže, či už sám so sebou, alebo proti iným ľuďom. Niektoré súťaže môžu byť bezpečné, napríklad **stolný tenis, šípky, petang, joga, tanec, dýchacie cvičenia či rehabilitácia**.

Aktivita sa dá postupne zvyšovať, ale len v prípade, keď sa dieťa cíti fit.

ŠK SRDIEČKO, FitCamp, Drieňová 11/A, Bratislava
V prípade záujmu o prihlásenie dieťaťa do ŠK Srdiečko napíšte na: info@nadaciadkc.sk
Viac informácii: www.nadaciadkc.sk

Generálny partner:

365 invest

Partneri:

SSTZ

FitCamp GET MOTIVATED!

Otvárame športový klub "Srdiečko"

Cvičenie by malo byť prirodzenou súčasťou nášho života. Pomáha nám zostať zdravými a znižuje riziko krátkodobých a dlhodobých zdravotných problémov.

Deti s vrodeným alebo získaným ochorením srdca možnosť športovať veľakrát nedostanú. Dôvodom je obava o zdravotný stav dieťaťa.

Stále viac výskumov ukazuje potrebu väčšiny detí so srdcovými problémami absolvovať určitú formu cvičenia. Športová aktivita môže zvýšiť výkonnosť srdca a všeobecne pomôcť cirkulácii krvi v tele. Môže tiež znížiť počet infekcií.

Šport je hra, zápas alebo fyzická aktivita, kde existuje prvok súťaže, či už sám so sebou alebo s inými ľuďmi. Niektoré súťaže môžu byť bezpečné, napríklad stolný tenis, petang, šípky, lukostreľba, joga, tanec alebo golf. Aktivita sa dá postupne zvyšovať, ale len v prípade, keď sa dieťa cíti fit.

Deti s ochorením srdca môžu bezpečne športovať a cvičiť.

Súťaž a osobný úspech sú pre deti veľmi dôležité, pretože im pomáhajú cítiť sa súčasťou športového diania.

Na čo sa môžu deti tešiť?

- klub bude pre našich kardiologických pacientov k dispozícii 4x do týždňa (rozdelený podľa vekovej skupiny a typov športov)

- doprajeme deťom pocit súťaživosti, ktorý by im v bežných športových kluboch nebol dopriaty z dôvodu obavy o ich zdravotný stav

- budeme organizovať pravidelne súťaže, vlastné „Olympijské hry", výsledky súťaží budú uverejnené na sociálnych sieťach Nadácie Detského kardiocentra a na webe nadácie.

- získali sme ambasádorov, ktorí budú tiež participovať na tomto unikátnom projekte a ukážu deťom, že aj keď majú ochorenie srdca, môžu žiť plnohodnotný život.

MIESTO KONANIA:

FitCamp, Drieňová 11/A, Bratislava
V prípade akýchkoľvek doplňujúcich otázok nás kontaktujte na info@nadaciadkc.sk

Zdravie je tá najcennejšia komodita

Správcovská spoločnosť 365.invest, ktorej je **Gabriel Balog** generálnym riaditeľom, sa stala partnerom dvoch projektov Nadácie Detského kardiocentra – Žijem naplno a Športový klub Srdiečko. Cez investície, ktorým sa venuje v práci, sa pozerá aj na zdravie a budúcnosť. Ako rodič však pre náročnú osobnú skúsenosť vníma zdravie ako obrovskú hodnotu ešte väčšmi.

Čím vás oslovili projekty Nadácie Detského kardiocentra?

V živote mám rád rovnováhu. Venujem čas práci a v rovnakej miere sa tu snažím byť pre svoju rodinu. Veľmi podobne sú nastavení aj ďalší moji kolegovia v 365.invest. Keď sa pozriete na našu firmu zvonka, poviete si, že ide o štandardný korporát. Ten však tvoria ľudia a každý z nich má svoj príbeh, rodiny, deti. Klientom radíme, ako investovať svoje peniaze, aby zo svojich úspor v budúcnosti vyťažili maximum a mali prostriedky na to, aby si užívali život, prípadne vďaka nim riešili problémy, ktoré ich stretnú. A to sa môže týkať aj zdravia. A nič nezabolí viac, ako keď neviete pomôcť svojim blízkym, ktorí majú napríklad zdravotné ťažkosti. Musíte sa spoľahnúť na odborníkov. Preto sa snažíme popri každodennom biznise myslieť aj na tých, ktorí potrebujú pomoc. Či už sú to rodičia, deti alebo odborníci, ktorí pre nich vytvárajú príležitosti a možnosti ako im vylepšiť životnú situáciu a zlepšiť kvalitu života. V práci riešime čísla, zisky, výnosy. Svoje úsilie a prostriedky však chceme smerovať aj inam, do pre nás zmysluplných projektov a poskytnúť nezištnú pomoc tam, kde je žiadaná. V tom sme sa zhodli jednohlasne.

Vidíte v téme zdravia priame prepojenie s investovaním?

„Investovať do seba“ je výraz, ktorý sa vzťahuje priamo na investovanie a vytváranie finančnej rezervy, ale zároveň tu vidím úzke prepojenie so zdravím. Investovanie je životný štýl, snaha vybudovať príjemnejšiu budúcnosť nielen pre seba, ale napríklad aj pre svoje deti, ktoré môžu ťažiť z našej zodpovednosti a získať dobrý základ pre osamostatnenie sa či štúdium. Verím, že mnohým zdravie dovolí to, že budú môcť byť na dôchodku aktívni, užívať si čas s rodinou, venovať sa sebe, svojim koníčkom a svojmu zdraviu. To však môže byť bez adekvátneho finančného zabezpečenia ťažšie. Stačí pritom už dnes urobiť malú zmenu k tomu, aby sme sa o pár rokov mali fajn. Čas beží rýchlo. Je to veľmi podobné ako so zdravím. Ak sme vystavení zdravotným rizikám alebo vieme o rôznych predispozíciách, ktoré by nám náš zdravotný stav mohli skomplikovať, nedáva zmysel čakať, kým sa prejavia problémy. Zmena životného štýlu a potreba ceniť si vlastné telesné či mentálne zdravie by mala byť okamžitá.

Našim klientom stále hovoríme, aby začali s investovaním čo najskôr. Projekty nadácie sa venujú deťom, ktoré potrebujú okamžitú pomoc, aby mohli žiť plnohodnotný život naplnený zdravím. Nie každému je takéto privilégium dopriate hneď od narodenia, a preto chceme byť súčasťou takých aktivít, ktoré im na ceste ku kvalitnému životu napomôžu. Poviem to slovníkom investora: Zdravie je nakoniec tá najcennejšia komodita.

Sám ste otcom dvoch detí. Vnímate vďaka tomu projekty nadácie inak z pohľadu rodiča?

Mám dcéru a syna. Ako rodič som lepšie spoznal emócie ako úzkosť či strach, ale, samozrejme, aj radosť. Z oboch mojich detí vyrastajú skvelí ľudia. No pred osemnástimi rokmi sme si prešli ťažším obdobím. Táto skúsenosť nás poznačila, ale aj veľa naučila. Náš syn sa narodil s vrodenou vývojovou chybou na rukách a jednej nohe. Museli sme sa s tým naučiť žiť. No predchádzali tomu aj návštevy lekárov a viacero operačných zákrokov. Chceme, aby naše deti boli šťastné a spokojné. A to chce každý rodič. Viem sa preto vžiť do kože iných rodičov, ktorí za zdravie svojich detí bojujú a určite nie som jediný, kto to tak v našej firme cíti.

Nadácia Detského kardiocentra pomáha deťom s ochorením srdca. Často majú sťažený prístup k vzdelaniu a okrem toho mnohé vnútorne bojujú s vlastným osudom či s tým, že si kvôli podlomenému zdraviu nedokážu vytvárať priateľstvá, držať krok so svojimi rovesníkmi. Projekt Žijem naplno už názvom prezrádza svoj zámer. S podporou špeciálnych pedagógov a ich edukačných techník, s individuálnym prístupom ku každému dieťaťu, tento projekt vytvára malým pacientom a ich rodinám vidinu optimistickejšej budúcnosti. Aj vzdelávanie a podpora okolia sú investíciami do budúcnosti, ktoré sa nepochybne oplatia. Preto sme radi, že môžeme byť súčasťou projektov nadácie.

S.B.

S tímom 365.invest a 365.life.

Spoločenskú zodpovednosť vnímame v TEMPEST-e ako neoddeliteľnú súčasť našej práce. **Dlhodobo podporujeme vedu, kultúru, šport, školstvo** a projekty spojené so zdravím a životným prostredím. V čase Vianoc naša spoločnosť tradične odovzdáva zákazníkom a zamestnancom drobnú pozornosť, avšak tentoraz to nebolo možné. Vzhľadom na pandemické opatrenia sme našich klientov a zamestnancov elektronicky poprosili, aby si vybrali organizáciu, ktorej namiesto darčekov TEMPEST pomôže. Výber sme realizovali koncom kalendárneho roka a zaradili sme doň subjekty zamerané na pomoc seniorom, ľuďom bez domova a deťom. Zákazníci a zamestnanci si veľkým rozdielom vybrali Nadáciu Detského kardiocentra. Odborníkom, ktorí liečia srdcovo-cievne ochorenia sme tak spoločne odovzdali 10.000 €.

TEMPEST je jedným z popredných poskytovateľov IT služieb v krajine s takmer tridsaťročnou históriou. Je slovenskou spoločnosťou s rádovo 300 zamestnancami a tržbami dosahujúcimi 100 mil. Eur. TEMPEST pomáha svojim zákazníkom strategicky rásť a zlepšovať obchodné výsledky alebo služby verejnej správy. Riešenia TEMPEST-u pokrývajú automatizáciu biznisu, riadenie výkonnosti služieb, biznis analytiku, integráciu aplikácií, bezpečnosť, manažment dát, budovanie IT infraštruktúr a výkonnosť IT. Medzi klientov spoločnosti patria významné organizácie z odvetví telekomunikácií, financií, priemyslu, výroby a sieťových odvetví i verejnej správy.

Citát:
„Za jednu z najdôležitejších čŕt v súčasnosti považujem schopnosť zostať človekom. Ľudskosť, pochopenie a silu konať či robiť nejednoduché rozhodnutia potrebujeme viac, ako inokedy. V TEMPEST-e sme pomohli už viac ako desiatke detských domovov, stáli sme za vydaním viacerých kníh a podporujeme konkrétnych športovcov. Sme radi, že sa naši zákazníci a zamestnanci rozhodili pre pomoc známej a roky dobre fungujúcej Nadácie Detského kardiocentra. Spoločne tak pomôžeme tým najzraniteľnejším."

Ing. Rastislav Chudík,
marketingový riaditeľ TEMPEST a.s.

Tempest
IT makes sense

Nadácia Detského kardiocentra, založená lekármi, podporuje Detské kardiocentrum komplexne už 24 rokov a pomáha vytvárať malým pacientom stále väčšiu nádej na liečbu a lepšiu kvalitu života. Jej cieľom je získavať finančné prostriedky na zvyšovanie úrovne a modernizáciu prístrojového a technického vybavenia DKC, permanentne zlepšovať nemocničné podmienky pacientov a podporovať odborný rast lekárov a sestier tohto špecializovaného pracoviska. Pomáha pri rekonvalescencii a socializácii pacientov v Detskom kardio tábore, ktorý už dlhé roky financuje.

Naše spoločné úspechy:

• Prístroj na mimotelový obeh
• Echokardiografické prístroje
• Pristroje na umelú pľúcnu ventiláciu
• Prenosné Ekg prístroje
• Externý kardiostimulátor
• Defibrilátor
• Vysokoprietokové respiračné systémy pre podávanie kyslíka
• Cievny sonograf
• Vysokofrekvenčný oscilátor hrudnej steny pre dychovú rehabilitáciu
• Elektrická odsávačka
• Injektomaty
• Infúzne pumpy
• Výhrevné lôžka
• Masážne prístroje
• Vibračné lehátka
• Prístroj na polohovanie pacientov
• Chirurgická lampa
• Torzo pre nácvik resuscitácie a veľa ďalších medicínskych a zdravotníckych pomôcok pre rehabilitáciu a rekonvalescenciu pacientov
• Nábytok do ambulancií, vyšetrovní, na oddelenia
• Špeciálne polohovacie postele s príslušenstvom pre pacientov
• Zariadenie izieb a kuchynky pre rodičov
• Klimatizácia na kardiologické oddelenie
• Televízory do izieb + zosieťovanie rozprávkového kanálu
• Rekonštrukcia priestorov pre realizáciu konzílií
• Hračky a technické vybavenie (počítače, tablety) pre zlepšenie podmienok dlhodobej hospitalizácie pacientov
• Dlhoročné financovanie Detského kardiotábora v spolupráci s OZ Ružová margarétka
• Podpora vzdelávania slovenských detských kardiológov v Detskom kardiocentre

1: Externý kardiostimulátor
2: OAIM - sonografický prístroj na vyšetrenie ciev
3: OAIM - elektrická odsávačka
4: Nábytok na JIS
5: Postele pre deti
6: JIS - Výhrevné lôžko

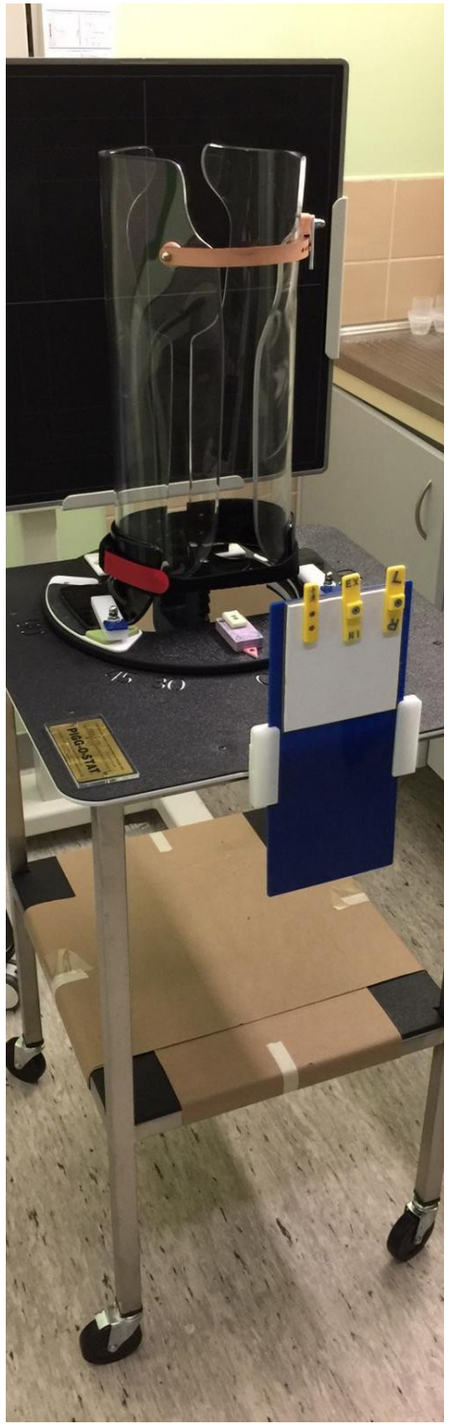
Ďakujeme všetkým ľuďom s veľkým srdcom, ktorí prostredníctvom Nadácie Detského kardiocentra pomáhajú malým pacientom zvyšovať nádej na záchranu života či ich uzdravenie. Ďakujeme, že myslíte práve na nás pri rozhodovaní sa o **darovaní 2% z daní**, či zbieraní **Shell ClubSmart Bodov** pre Nadáciu DKC na čerpacích staniciach Shell, ale aj pri zasielaní **prázdnych SMS správ na číslo 782**. Sme úprimne šťastní, že vás máme a že ste nám nablízku vždy, keď vás potrebujeme.

Ak sa rozhodnete podporiť nás, prikladáme potrebné informácie:

nadácia detského kardiocentra

Nadácia Detského kardiocentra
Pod Krásnou hôrkou 1
833 48 Bratislava
Tel: 0915 699 551
www.nadaciadkc.sk
Fb: Detske kardiocentrum

Bankové spojenie:
Československá obchodná banka, a.s.
Číslo účtu:
4018960147 / 7500

Nový imobilizér pre našich malých pacientov

Nadácia Detského kardiocentra kúpila nový pediatrický imobilizér Pigg-O-Stat, ktorý slúži na znehybnenie dieťaťa (dojčaťa / batoľaťa) počas RTG snímkovania jeho hrudníka či brucha. Cieľom je vyhnúť sa prípadným obrazovým artefaktom (neostrému zobrazeniu) a dosiahnuť tak čo možno najkvalitnejšie zobrazenie hrudníka a brucha pacienta.

Využívaním tohto zariadenia sa zároveň predchádza nutnosti opakovaného RTG snímkovania dieťaťa s expozíciou pacienta dvojnásobnej dávke RTG žiarenia.

Imobilizér významne skráti aj vyšetrovací čas, nakoľko nie je nutné čakať na "ukľudnenie" pacienta a za rovnaký čas sa tak vyšetrí viac pacientov.

Nezanedbateľným benefitom je aj radiačná ochrana rodičov od zbytočnej expozície RTG žiareniu, keďže bez použitia imobilizéra, títo doteraz fixovali svoje deti počas snímkovania.

doc. MUDr. Peter Olejník, PhD.
prednosta kliniky Detskej Kardiológie LF UK a DKC

Mikuláša čakáme aj v novom pavilóne

Už desiatky rokov sa Nadácia Detského kardiocentra snaží vyčarovať úsmev na tvári všetkým malým pacientom, ktorí musia aj počas vianočných sviatkov tráviť čas v nemocnici. Kopec sladkostí, darčekov či vianočných ozdôb každý rok spestrí chvíle detičkám aj rodičom a nás to nesmierne teší. Samozrejme, nikdy nesmie chýbať sám Mikuláš, anjel ani čert a tieto milé chvíle zvykneme ešte viac oživiť rozprávkovými postavičkami, klaunami či kúzelníkmi, ale aj našimi známymi tvárami. Kým doteraz sme tieto pekné akcie robili v pôvodných priestoroch DKC, teší nás, že tento rok po prvýkrát príde Mikuláš do nového pavilónu!

Takto sme oslavovali príchod Mikuláša po minulé roky

J.K.

Čo sa nám podarilo za posledný štvrťrok

Spolupráca so Shell – nové promo video

Našu spoluprácu s čerpacími stanicami Shell už určite dobre poznáte. Veľmi jednoduchý postup, ako môžete darovať Shell ClubSmart body nájdete aj v našom novom krásnom videu.
Veľmi sa tešíme, že vám môžeme aj takto názorne ukázať, akými spôsobmi je možné body darovať. Najnovším a veľmi efektívnym spôsobom je darovať body priamo cez aplikáciu Shell vo svojom mobile. Stále však môžete pokojne využívať aj vašu kartu priamo u obsluhy pri pokladni. Za námet, scenár aj réžiu zo srdca ďakujeme Maie Martiniak a veľká vďaka René Štúrovi a Kataríne Hasprovej za obsadenie vo videu.

Night run Apimed

7. augusta 2021 o 21.00 hodine sa v historickom parku kaštieľa v Dolnej Krupej uskutočnil ďalší ročník nočného behu NIGHT RUN APIMED. Bežali sa dva okruhy s celkovou dĺžkou 7 km a behu sa zúčastnilo takmer 300 bežcov. Tento rok sme mali na tomto milom podujatí zastúpenie medzi bežcami aj my ako nadácia! V mene Nadácie Detského kardiocentra bežala naša dlhoročná podporovateľka výtvarníčka Adela Mališeková Dojčanová spolu so svojim manželom Marekom. Akcia bola srdečná, plná dobrej nálady a pohody.

Výlet na kláštor Katarínka – „Pohybom k detskému srdcu“

25. septembra sme zažili krásny pocit z výletu ku kláštoru KATARÍNKA. Počasie nám naozaj prialo a umocnilo celkový dojem z tejto veľmi peknej akcie. Jej iniciátormi boli úžasní manželia Adela a Marek Melišekoví, naši stabilní podporovatelia a priaznivci nadácie. Stretnutie sme mali v obci Naháč na parkovisku pri kostole sv. Michala a odtiaľ sme sa v tričkách s logom nadácie a s „veľkým srdcom na hrudi“ vydali na túru ku kláštoru.
Cestou sme si zvonku prezreli pamätný dom národného buditeľa Juraja Fándlyho a prešli sme okolo „jeho jablone“, ktorú vyšľachtil a ktorá ešte stále stojí v areáli miestnej školy.

Od parkoviska v Naháči to bolo peši cca 3 km ku kláštoru, navzájom sme sa povzbudzovali. Trasa lesom bola pekná, na začiatku pozdĺž potoka a na konci mierny výstup. Stálo to za to!

Po výstupe nás privítalo krásne prostredie kláštora a jeho okolia! Zažili sme opekačku, z ktorej sa tešili najmä naši malí pacienti spolu s ich rodičmi, potom výstup na vežu kláštora, z ktorej bol krásny výhľad na malebné Malé Karpaty a nasledovalo prekvapenie ktoré na nás prichystal Marek Melišek. Tým bola jazda starobylým vláčikom, ktorý patrí OZ Lesná železnica Katarínka. Bol to zážitok pre nás všetkých, rovnako ako celý nezabudnuteľný deň, ktorý sme spolu pri kláštore Katarínka prežili.

Kali a návšteva pacienta Tinka v DKC

Nášho pacienta Tinka prišiel začiatkom októbra pozrieť do Detského kardiocentra jeho obľúbený spevák Kali. Toto milé prekvapenie prinieslo Tinkovi pozitívnu energiu a povzbudenie do ďalších dní. Ďakujeme Kalimu, jeho prítomnosť bola neskutočne dojímavá a dôležitá najmä v dni pred Tinkovým zákrokom. Vďaka za ľudí, akým je rapper Kali.

Maratón v Hamburgu

35. ročníka Hamburgského maratónu sa zúčastnilo celkovo 5156 bežcov, medzi nimi 7 top atlétov z Ugandy a Etiópie. Maratón bol prvým veľkým nemeckým pretekom medzi covid pandémiou a účasť bola povolená len plne očkovaným bežcom. Podmienky boli perfektné napriek dvom spŕškam. Toto skvelé dievča Adriana Filipová bežala spomínaný maratón za Nadáciu Detského kardiocentra. Zároveň pre nás zorganizovala zbierku peniažkov a vznikla z toho krásna suma 980 Eur pre našich malých pacientov. Je to veľmi dojímavé, že ľudia na nás myslia aj v zahraničí a veľmi si to vážime, ďakujeme Adrianka. Výťažok bol použitý na kúpu defibrilátora.

BAUHAUS Challenge

V dňoch 13. – 26. septembra 2021 zbierali zamestnanci spoločnosti Bauhaus SK kilometre v chôdzi, behu a jazde na bicykli. Za každý absolvovaný kilometer zamestnancov venovala spoločnosť Bauhaus Nadácii Detského kardiocentra 2 eurá. S radosťou sme prijali informáciu, že zamestnanci nazbierali krásnych 1163,60 km a teda výťažok z tejto milej akcie bude úžasných 2.327,20 eur! Úprimne ďakujeme za podporu!

„Síť odborných center BAUHAUS úspěšně absolvovala první ročník evropské sportovní výzvy BAUHAUS Corporate Challenge Europe. Cílem akce bylo překonat 23 444 km dlouhou virtuální trasu napříč evropskými státy a za každý překonaný kilometr věnovat finanční částku pro dobročinné účely. „Sportovně-dobročinné akce se účastnili také zaměstnanci společnosti na Slovensku, kteří společně nasbírali 1 163,60 kilometrů. BAUHAUS díky nim přispěje 2 237,2 EUR Nadaci Dětského kardiocentra, která pečuje o dětské pacienty s onemocněním srdce. Jsme rádi, že můžeme finančně pomoci a třeba inspirujeme i další, kteří nadaci alespoň malou částkou podpoří,“ říká Jindřich Hovorka ze společnosti BAUHAUS.“

Bazárik pre malé srdiečka - Mamalama

Takto znel krásny projekt, ktorého výťažok poputoval Nadácii Detského kardiocentra na podporu detí s ochorením srdiečka. Ľudia si počas istého obdobia mohli zakúpiť vecičky z bazáriku a podporiť tak nadácii. Spolu sa nám podarilo vyzbierať viac ako 300 eur. Ďakujeme MamaLama za pomoc, ústretovosť a dobré srdce.

Amazon prispel na podporu Nadácie Detského Kardiocentra

Zamestnanci logistického centra Amazonu v Seredi prispeli sumou 3100 eur Nadácii Detského Kardiocentra. „Počas našej kampane Amazon Goes Gold sme ukázali, že mnohí z nás majú srdce zo zlata,“ vysvetľuje Miloš Jasenčak, Generálny manažér centra Amazonu v Seredi. „Počas dvoch septembrových dní prišli naši zamestnanci do práce v pyžamách, čím prejavili solidaritu s malými pacientmi, ktorí v tomto odeve strávia aj celé mesiace. My sme sa rozhodli za každého, kto sa kampane zúčastnil darovať nadácii 3 eurá,“ dodáva. Spolu takto dokázali vyzbierať 3100 eur, ktoré Amazon venoval na podporu malých pacientov, liečiacich sa na kardiovaskulárne ochorenia.

J.K.

Ďakujeme za podporu

PARTNERI

ČSOB NADÁCIA

cewe

bittner member of bittner group | print

NADÁCIA MARKÍZA POMÁHAME DEŤOM

KARIREAL KR SLOVAKIA

Tempest IT makes sense

Ples v opere

Mediálni partneri

radio best fm

cafe news

ta3

Redakčná rada:
PhDr. Mária Kadlečíková - riaditeľka Nadácie DKC
doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD. - predsedkyňa správnej rady Nadácie DKC
Šéfredaktorka: Mgr. Art. Jana Kadlečíková, Grafika: Martin Mieč, Tlačiareň: BITTNER print s.r.o.

nadácia
detského kardiocentra

Sídlo: Nadácia Detského kardiocentra
Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava
Kancelária: Nadácia Detského kardiocentra
Hotel BRATISLAVA, Seberíniho 9, 821 03 Bratislava
IČO: 30813026
DIČ: 2020866540

Bankové spojenie:
Československá obchodná banka, a.s. Bratislava
Číslo účtu: 4018960147/7500
IBAN: SK25 7500 0000 0040 1896 0147

www.nadaciadkc.sk

srdiečko@nadaciadkc.sk

Detské kardiocentrum

nadaciadkc

Údaje o vydavateľovi: Nadácia Detského kardiocentra, Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava,
Evidenčné číslo: EV 5967/21, Periodicita vydávania: 3x v roku, Dátum vydania: 12.11.2021
Ročník vydávania: 1. ročník, Cena: nepredajné, ISSN: 2729-8302

Keď dočítate, časopis nevyhadzujte, posuňte ho ďalej.